DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYEDÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 43. SZÁM. 1930 FEBRUÁR 21. PÉNTEK.

12 FILLÉR

40,000 pengő

Amiről napok óta a biztositók és biztositottak egyaránt suttogtak a mai napon a nyilvánosság elé került a hir és ezzel megadja a jogcimet, hogy minden részleteiben megvilágitsa a toll, amelynek magasztos hivatása, megvédeni a közérdeket minden másra való tekintet nélkül, hogy a Társadalombiztositó Intézet Debrecen kerületi pénztáránál, illetve, hogy az Intézet igazgatójának szabatosabban disztingvált megjelölését használjuk (bai ne essék emiatt), a Debreceni Kereskedelmi Betegsegélyző Pénztárnál, amelynek a finomabb distinkció szerint külön ügy és vagyon kezelése van 40.000 pengő hiánynak jöttek a nyomára. Disztingváljunk mi is szabatosabban, Ördögöt a nyomára! Megállapitották a 40.000 pengő hiányt. Még szabatosabban! ezt a 40.000 pengőt elsikkasztották. Hogy ki sikkasztotta el, mi volt az illető azelőtt, igazán nem tartozik ezekre a hasábokra.

Ezekre a hasábokra annak az igazságnak a megállapitása kiván kozik, ha egy fickónak az esetéről, aki pár száz pengőcskét elsikkaszt a gazdájától, a szines riportázs minden eszközeivel irnak a lapok, pedig ott közvagyonról nincsen szó, ne kapjon mentslevelet ez az eset sem, amelyben a közvagyon egy elég tekintélyes része kallódott el bünös kézen.

Mert 40.000 pengő elég szép summa, mainapság különösen. Hány nehezen összekuporgatott pengőcske kellett hozzá, amig ez a nem megvetendő összeg igy felnőtt? Hány keserves óra pénz után való loholását, kérencselését jelenti ez az összeg, amely sajnos, ma már nincsen meg sehol.

Hát hiszen szinigaz, sikkasztók mindig voltak és lesznek és igaztalanság volna egy bünös ember gonosz manipulációi miatt, ha nem is büntetőjogi, hanem felelősségi szempontból megvádolni embereket és rendszert rendes viszonyok között.

Sikkasztani csak ott tud valaki, ahol kijátszhatja az ellenőrzést. Az, aki magát erre a ritkán rejtetten maradó manipulációra rászánja, mindenek szerint ügyesebb, mint az, akinek a hivatása és kötelessége az ellenőrzés. Ez egészen természetes, mert különben az első esetnél körmére koppintanának a sikkasztó urnak.

Az adott esetben az a kérdés, kijátszhatta-e könnyedén, minden zseniálisabb manipuláció nélkül ezt, a közpénzek kezelésénél fokozottabb mértékben megkivánt ellenőrzést? Vizsgáljuk meg ezt az ügyet erről az oldalról. A hivatalosan megállapitott tényállás szerint a 40.000 pengős hiányra ugy jöttek reá, hogy 4 pengő 82 fillérnyi összegről nem tudott elszámolni a sikkasztó, tehát egy narancshéjjon csuszott el, amint azt a sajtó nyelv képletesen, olyan szép hasonlatban megállapitja. Hány ilyen bagatell összegecske kellett hozzá és mennyi idő kellett hozzá, amig az elsikkasztott összeg 40.000 pengőre megdagadt? Hát ezalatt vogelfrei gazdálkodhatott a pénzbeszedő? Hát a Társadalombiztositónál (pardon! a Debreceni Kereskedelmi Betegsegélyző pénztárnál, amelynek teljesen különálló ügykezelése s vagyonkezelése van) csak a nagy összegeket tartják éber evidenciában? Hogy milyen éber evidenciában?, arról is tudnánk irni egyet-mást.

Teljesen különálló ügy és vagyonkezelés? No, ezt az ügy és vagyonkezelést érdemes volt különállóvá tenni.

De menjünk tovább és ne vegye senki kákán csomót keresésnek óvatos lépteinket, de kötelességünk botorkálni előre, mintán itt közpénzről van szó. A Társadalombiztositó igazgatója a sajtó számára kiadott nyilatkozatában maga is megállapitja, hogy az elsikkasztott összeg azokból a pénzekből rekrutálódott, amelyet a pénzbeszedő a munkadóktól hosszabb időn át inkasszált. *Tehát hosszabb időn át.* A Társadalombiztositó Intézet igazgatójának igen széleskörü hatásköre van, rendelkező ereje a maga területén majdnem korlátlan ugy személyi, mint adminisztrativ ügyekben. Reservált titkos telefonja is van, az 537-es. Kevés főnöknek van ilyen ebben a nagy városban. Talán jobb lett volna, ha a tartozásukért két izben is vexált felek a maguk panaszaival közvetlenül a demokratikusabb nyilt telefonszámot vették volna igénybe az Intézet igazgatójánál, feltárva előtte, hogy olyan összegeket követelnek tőlük, amit már egy alkalommal kifizettek és akkor talán nem nőtt volna fel az elsikkasztott összeg 40.000 pengőre, akkor talán nem kellett volna hosszabb idő a sikkasztás elpalástolására.

Távol áll tőlünk, hogy bármilyen vonatkozásban ennek az ügynek a felelősségét a Társadalombiztositó Intézet igazgatójának vállára teregessük. A rendszerben van a hiba, ahol csak a nagy tételekre figyelnek éberen, a rendszerben, ahol a maguk panaszával esetleges sérelmeikkel a felek közvetlenül a főnökkel nem érintkezhetnek, nem tárgyalhatnak, ahol titkos, reservált telefonszámokra van szükség, mint egy sáncra, a panaszkodók és sérelmeiket, esetleg kéréseiket feltárók ellen.

A Társadalombiztositó Intézet, elismerjük, üdvös, humánus és magas szociálpolitikai eszményeket megvalósitani hivatott intézmény. De egyidejüleg megvalljuk őszintén, nem a legnépszerübbek egyike. A nehéz gazdasági helyzet itt sokat megmagyaráz. Éppen ezért az intézménynek elsősorban érdeke (és ez az igazi közérdek is) közvetlenebb és melegebb kapcsolatokat teremteni a közönség és az intézmény között és akkor talán — ha teljesen nem is küszöbölhető ki, — de még sem lesz olyan könnyü 40.000 pengőt hosszabb időn át sikkasztani, mert az intézet kötelességszerü ellenőrzésének segitségére fog sietni a közönségnek a titkos telefonszám által nem korlátozott önkéntes felajánlkozó ellenőrzése is.

A kormányzó jubileumi ünneplése a képviselőházban

A Ház nagy lelkesedéssel szavazta meg a jubileumi javaslatot Gaal Gaszton méltatta a kormányzó érdemeit

Budapest, febr. 20. A képviselőház tegnapi ünnepi ülést tartott, melynek egyetlen tárgya **Horthy** Miklós kormányzó 10 éves jubileumáról szóló törvényjavaslat volt. — Az ülésen a képviselők majdnem teljes számban fekete ünneplő ruhában jelentek meg — **csak a szociáldemokrata képviselők maradtak távol.**

Almásy László elnök néhány perccel 11 óra után jelent meg az elnöki emelvényen, ugyanekkor vonultak be a kormány összes tagjai, Bethlen miniszterelnök és Walkó külügyminiszter kivételével, akik tudvalévőleg Párisban vannak. — Az ülés megnyitása után az elnök kijelentette, hogy a mai ülésnek egyetlen tárgya vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó tizéves jubileumának törvénybeiktatása.

A kormányzó nevének emlitésekor az egységes párt nagy tapsban tört ki. A taps az egész üléstermen végigterjedt, a képviselők egyszerre felállnak helyükről.

GAAL GASZTON BESZÉDE.

Gaal Gaszton felment az előadói emelvényre és csengő hangon olvasni kezdte beszédét, amellyel a kormányzó tiz éves jubileumáról szóló javaslatot elfogadásra ajánlotta:

— Tisztelt Ház! Maga az a parlamentárisan szokatlan tény, hogy az előadói széket nem a többségi párt tagja foglalja el, hanem ezt a feladatot a kormány és az összes pártok egyhangu beleegyezésével az együttes bizottság többsége egy pártonkivül álló képviselőre bizta, mutatja, hogy a kormány és a parlament a törvényjavaslatnak a pártkereteken és a rendes parlamenti formákon messze tulmenő jelentőséget tulajdonit.

Ezzel a külsőséggel is mindnyájan dokumentálván azt, hogy ezt a javaslatot nem pártszempontok hozták a Ház elé, hanem ezt a nemzet törvényes képviselete a maga spontán megnyilatkozó, egyetemes tiszteletadásának tekinti.

És amikor a nemzet törvényhozása az államfőt ebben a minőségében, mint a magyar állam legfőbb reprezentánsát, a nemzet nevében ünnepli,

ez csakis az egész törvényhozásnak a pártkereteken felülemelkedő együttérzésével történhet.

Más szempontból a legsulyosabban esik latba, hogy közjogunk szerint a mindenkori államfő személye parlamenti vitáink keretébe nem vonható. Ha e parlamenti vita szokásos keretei közben az államfő személye dicsérőleg volna megemlithető, ebben önként kifejezésre jutna az is, hogy akkor annak ellenkezője sem tiltatik, ami pedig már a különös és fentidézett közjogi elv teljes felboritását jelentené.

Bármilyen melegséggel óhajtaná tehát a tisztelt Ház az államfő iránti szeretetét és ragaszkodását ennek a javaslatnak a tárgyalása rendjén élőszóval is kifejezni, az előbb emlitett közjogi tilalom is élesen megvonja azt a határt, amelyen tul — magasabb szempontok veszélyeztetése nélkül — sem a tisztelt Ház, sem egyes pártok nem mehetnek.

A parlament történetében nem első eset, hogy a törvényhozás a haza szolgálata körül kitünt polgárainak érdemeit törvénybe jegyzi.

Csak a legutóbbi pár évtizedben történt meg Rákóczi Ferenc, gróf Széchenyi István és Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása. E törvényhozási aktusok közül azonban egyik sem azonositható a napirenden levő törvényjavaslat tartalmával és céljával.

Azokban az ünnepi megnyilatkozásokban, amelyek a multban történtek, a nemzet elhunyt nagyjainak történelmi méltatásáról lévén szó, a törvényhozást a történelmi vonatkozások hü hangoztatásán tul sem a tárgyalás, sem az elhatározás módjában semmi sem feszélyezte. Egészen más helyzet előtt állunk ennek a törvényjavaslatnak tárgyalásánál, amikor eljárásunk miként jét egyfelől az élő államférfi iránti hüség és hála, masfelől azonban az élő törvényekben lefektetett köteles tekintetek is kell, hogy szabályozzák. A becsülettel teljesitett kötelességért méltán kijáró elismerés és köszönet hangjának melegét, amely bizonyára spontán törne elő a szivekből, feltétlenül mérséklőleg tompitja egyrészt az élő államférfiu iránti tisztelet, akit a törvényhozás a szemtől-szembe való hizelkedésnek még csak a látszatával sem bánthat meg, másrészről azok a magasabb közjogi szempontok is, amelyekről már fentebb megemlékezni szerencsés voltam.

Élénk emlekezetében él még mindnyájunknak az elvesztett háboru

utáni szituáció, a forradalom, mely a nemzetet a kivülről fenyegető veszedelmekkel szemben minden ellenállási lehetőségétől megfosztotta, a példátlan csüggedés, amely a háborus erőfeszitéseket nyomon követte. A legnagyobb nemzeti hiba, amelyről már Széchenyi is ugy emlékezett meg: „a nemzet egyik legnagyobb hibája, hogy vagy nem bizott magában, vagy elbizta magát". Ez a collapsus tette lehetővé a proletárdiktatura négy hónapos garázdálkodását, amely veszélyeztetett az országban mindent, amelyet eddig törvénynek, jognak, értéknek, szentnek ismertünk. Párhuzamosan a teljes összeomlással, meredt ránk és tette ki ezer éves országunkat az ellenséges megszállás minden borzalmának.

A proletárdiktatura belső rémének bukásával egyidejüleg az ellenség a fegyverszünoti feltételekben megszabott demarkációs vonalon is tulmessze előrehatolt és hamarosan megszállta az ország még megmaradt egyes részeit, köztük a fővárost is.

Ilyen bel- és külpolitikai helyzetben kellett megindulni az ország reorganizációjának,

amelynek közjogilag is megalapozott organikus folyamata — az antant hatalmakkal való nehéz tárgyalások és több napos sulyos vajudás után — az első nemzetgyülés megválasztása és összeülése és az államfő székfoglalójával vette kezdetét.

Sajátos körülményeink között, — **sulyos kül- és belpolitikai helyzetünkben — ezután következett a belső rend helyreállitása épen ugy, mint a külső béke megalapozása.**

Az ezt követő korszakban, a már előrebocsátott okokból le kell tompitanom hangomat, hiszen itt már minden esemény annyira összeforrt az államfő személyes ténykedésével, hogy az tőle immár egyáltalában el sem választható.

Rövidesen utal mégis az előadó a trianoni béke előtti és utáni nyomoruságokra, Nyugatmagyarország elszakitására, a kisantant megalakulására, politikai és gazdasági bekeritésünkre, majd igy folytatja:

A proletárdiktatura utáni hangulatból született meg az éveken át tartó, legkülönbözőbb irányu — még a jövendő államforma tekintetében is szélső és legszélsőbb — felfogások ütközése, az összeomlással járó nagy gazdasági földrengés és az infláció, amely hetek, sőt napok alatt pusztitott el reális, nagy értékeket és tett koldussá máról holnapra államot és széles néprétegeket és állitott munkába az ilyen alkalmakkor mindig felbukkanó, hol fegyveres, hol gazdasági téren harácsoló martaloc-csapatot.

A belső kormányzat alakulásai se nyujtottak sok reményt. Minden jó szándéka mellett a nemzetgyülés is csak nehezen találta meg a helyét, kormányzat kormányzatot követett, anélkül, hogy az állapotok javultak volna. A nemzet egész élete felbomlásban látszott lenni. Csak pislákoló reménységével annak, hogy még egyszer talpra áll.

Ilyen viszonyok között állitotta a sors a nemzet élére azt a férfiut, akire immár tiz éves államférfiui müködéséért — feladata ennek a javaslatnak — a nemzet elismerésének, ragaszkodásának és hálájának pálmakoszorujat felajánlani.

Szerencsés gondolatnak tartom s a kormányt ezért csak általános elismerés érheti, hogy

az a gesztus, amellyel az államfő tiz éves kormányzásának méltatását célozza, nem parádés, fényes cereméniákat, az ország nehéz helyzetéhez nem illő ünnepségeket vett tervbe,

hanem ellenkezőleg, ez a törvényjavaslat részben gazdasági jelentőségü, nagyrészt pedig nemzetgondozó, maradandó alkotásokkal kivánja az államfő kormányzásának tiz éves évfordulóját emlékezetessé tenni.

Méltó az elismerésnek ez a módja az országhoz, amely nem hivságos külsőségekkel ad ime hangot hálájának és

méltó a férfiuhoz, aki az ország élén állva, a vázolt ezer veszély **között, az isteni gondviselés és igazságba vetett hitét, a nemzet jobb jövőjébe helyezett reményét soha egy pillanatra nem vesztette el,**

aki a honpolgári kötelességek hiánytalan teljesitésében példakép járt elől, aki a legsulyosabb helyzetben is mindig hivő, mindig reménylő, a kötelességét mindig teljesitő, talpig férfiu, mindig ember s ugy érzéseit, mint cselekedeteit tekintve, utólsó idegszálával is magyar volt.

(Hosszantartó taps és éljenzés. — Gaal Gaszton csak pillanatok mulva tudja beszédét folytatni s befejezni.)

— Ebben a gondolatkörben az egész törvényhozással együtt érezve javaslom a tisztelt Háznak, hogy a napirenden levő törvényjavaslatot az együttes bizottság szövegezésében, ugy általánosságban, mint részleteiben magáévá tenni és törvénytárba iktatni méltóztassék.

Az előadói beszéd után a képviselők ismét felállnak helyükről és hosszasan tapsolják s éljenezve ünneplik a kormányzót.

EGYHANGULAG ELFOGADTÁK A JAVASLATOT.

Almásy László elnök az előadó nagyszabásu beszéde után feltette a kérdést, hogy kiván-e valaki hozzászólni a törvényjavaslathoz és mert senki sem jelentkezett, megkérdezte, hogy elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául?

— Igen, — hangzott, zugott harsányan az egész Ház.

A részletes tárgyalás következett ezután.

Petrovics György jegyző olvasta fel a törvényjavaslat egyes szakaszát s mivel felszólaló nem volt, az elnök kihirdette, hogy

a Ház a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadta és megküldi a felsőháznak.

Ekkor ismét felállott a képviselőház valamennyi tagja és percekig lelkesen éljenezte, tapsolta a kormányzót.

Az elnök javaslatára ezután kimondotta a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap, pénteken délelőtt 10 órakor tartja, a fővárosi törvényjavaslat részletes vitájával s ezzel a mai ülés negyed 12 óra után 5 percel véget ért.

Dr Vásáry István polgármester elvállalta a református egyház főgondnoki tisztségére a jelölést

Dr Baltazár Dezső püspök vezetésével tizezer embert képviselő küldöttség jelent meg Vásáry előtt.

Tegnap délben a debreceni egyház életében történelmi jelentőségü események játszódtak le a polgármesteri hivatalban. Tizezer református hivő nevében — dr. Baltazár Dezső püspök vezetése mellett — dr. Vásáry István polgármester előtt küldöttség jelent meg, melynek tagjai a következők voltak:

Szele György, Uray Sándor lelkészek, dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző, dr. Szentpéteri Kun Béla, Futó András, Balogh István, Balla Bertalan, dr. Szabó Ferenc, Mocsáry László és Jeney Mihály igazgatótanitók és Gyarmathy Pál.

Aki ezt a névsort megfigyelésre méltatja, nyomban látja, hogy minden politikai árnyalat képviselve van benne, mint ahogy az egyház fiai is különböző politikai eszméket követnek. Ime, még csak az első lépésnél: az egyházi főgondnokká jelöltük felkérésénél tartanak, már is minden világnézetü s minden rendü és rangu ember egy táborba áll. Az egyház életében pedig az egy akaraton való munkálkodás a legnagyobb áldás, mert ez képes egyedül a tökéletes eredmények kivivására. Nyilvánvaló tehát, hogy Vásáry István személye olyan, aki mellett, — mint egyházi főgondnok mellett, — bármilyen felfogásu és akármilyen politikát követő egyén helyet foglalhat és dolgozhat a közért. És az is bizonyos, hogy dr. Vásáry István — a református egyház főgondnoka — éppen ugy nem visz politikát az egyház ügyeinek intézésébe, mint ahogy a város ügyeinek intézésénél is semmiféle vonatkozásban nem veszi tekintetbe azt, hogy akinek az ügyét intézi, milyen politikát vall.

Hogy miért éppen dr. **Vásáry** István polgármester a legalkalmasabb egyén ma a református egyház főgondnoki tisztségére, azt már felesleges részletezni; egyébként is, ami az utóbi hetekben a debreceni református lelkekben végbement, azt dr. Baltazár Dezső püspök világosan jellemzi beszédében, melyet a küldöttség és az egész debreceni református gyülekezet nevében intézett dr. Vásáry István polgármesterhez. Ez a beszéd a következőképpen hangzik:

Baltazár püspök beszéde.

Méltóságos Polgármester Ur!

A debreceni református egyház főgondnoki választása iránt nem hiszem, hogy lett volna a multban valamikor olyan intenziv, olyan általános érdeklődés, mint most van és ennélfogva nem hiszem, hogy debreceni református egyházunk kiszemelt főgondnoka elé olyan nagy tömegek képviselete járulhatott volna valamikor, hogy felajánlja ezt a diszes állást a jelöltnek, mint amilyen nagy tömeg nevében mi most Méltóságod elé járulunk.

Tiz egyházrész példátlan nagy érdeklődéssel és a presbiterium, — mint értekezlet, — foglaltak állást, egész nyugodt lélekkel mondhatjuk, egyhangulag Méltóságod mellett és ennek a debreceni, nagy, fényes egyháznak ős, szervezetlen, nagy tömegeinek a kérésével járulunk Méltóságod elé, hogy fogadja el a főgondnoki állásra való jelöltséget.

Három hatalmas, nagy argumentum van a mi kezünkben, amelyek elemi erővel tereltek bennünket Méltóságod személye felé és amely argumentumok latbavetésével Méltóságod sem lesz abban a helyzetben, hogy kitérjen a főgondnokság elől. E három argumentum egyike Méltóságod **debreceni ősi származása, azokkal a hagyományokkal, a melyek, mint a nemesség, vagy még annál is jobban köteleznek;** a másik polgármesteri állása, amely állásnak betöltése a főgondnoki szék betöltésével történelmi szükségességü és alapozottságu; a harmadik Méltóságod személyének kiválósága, egyéniségének kitünősége.

Ezeket vettük mi mérlegre, amikor eljöttünk, hogy megkérjük Méltóságodat, hogy **a gyülekezet példátlan impozánssággal megnyilatkozott kérését elfogadni s a főgondnokká jelöltséget vállalni méltóztassék.**

Dr. Vásáry István polgármester válasza.

Főtiszteletü és méltóságos püspök ur! Igen tisztelt uraim!

A sors nem egyszer állitott engem olyan helyzetbe, amikor az elhatározásom miként je döntő jelentőségü volt az életem további folyamán. Nem tudom, mi okból, de minden egyes alkalommal nekem ezeken a nehéz helyzeteken igen könnyen és gyorsan ment az elhatározás, mint általában minden kérdésben, amely elém kerül. Ez az egy kérdés azonban olyan próbára teszi az elhatározásomat, talán mondhatom, már hetek óta, amióta ez a kérdés aktuálissá kezdett válni, — hogy eddig a percig nem tudtam magamban elhatározásra jutni.

Éppen azok az események, amelyekre méltóztatott utalni, hogy református egyházunknak igen nagy tömegei nyilatkoztak meg a tekintetben, hogy a főgondnoki tisztet én töltsem be, oly nehéz sullyal nyomnak engem (Baltazár püspök: méltán!), hogy a lelkem valósággal ingadozik ennek a kérdésnek eldöntésénél, hogy valóban az egyházamnak javára lenne-é az, ha én vállalnám ezt a nagy megtiszteltetést, a mely — talán nem mondok sokat és nem mondok lekicsinylest — a polgármesterségnek sulyában, értékében, erkölcsi jelentőségében feletto is áll.

Végtelen hálával és köszönettel vagyok eltelve, nem is tudom szavakkal kifejezni, amit érzek, amikor azt látom, hogy ennél a kérdésnél sok minden olyan szempontot, a melyek elválasztottak eddig benünket az élet egyik-másik vonatkozásában, félre méltóztattak tenni és egyedül csak egy szempontot méltóztattak mérlegelni, hogy az egyház érdeke mit kiván és amikor ennek az egy szempontnak mérlegelésénél rám esett a választás, még nagyobb mértékben kellett, hogy érezzem a nagy felelősséget.

Nem tudom elhinni azt, hogy akik más vélemenyen vannak, nem az egyház jól felfogott, komolyan meggondolt érdeke alapján tették volna a maguk ellenkező véleménynyilvánitását. És nem tudom, hogy ha ők kisebbségben vannak is, nem az ő oldalukon van-é a tisztánlátás ebben a kérdésben?

Dr. **Baltazár** Dezső püspök félbeszakitja a polgármester szavait:

— Azt hiszem, ugy a jelenlevők, mint a távollevő sok ezrek nevében mondhatom, **hogy lehetetlenség Méltóságodnak kivonni magát anélkül, hogy kárt ne okozzon vele az egyháznak.** Ha méltóztatott volna jelen lenni megbeszéléseinken, tapasztalta volna, hogy még azok felszólalása is, akik ellenkező véleményen voltak, igen tárgyilagos és felemelő volt. Megnyugtathatom Méltóságodat a felől, **ha a tisztséget elfogadja, akkor az egyháznak nagy jót tesz és nagy jót tesz annak az egységnek is, mely az egyház kebelében a lelki kialakulás utján van. Viszont, ha el méltóztatik magától ezt utasitani, erősen kell a lelkiismeretével számolnia, mert ebből nagy kár származna az egyházra nézve.**

— Nagyon kérem ismét Méltóságodat, vesse mérlegre az elmondottakat és adjon igenlő választ, hogy boldogan távozhassunk.

Dr. **Vásáry** István: **Ám ha méltóztatnak ezt igy helyesnek gondolni és ha ez a predesztináció, elfogadom a jelölést.**

A küldöttség lelkes éljenzésben tört ki, a **püspök** pedig kezét dr. **Vásáry István polgármester** fejére **helyezve, megáldotta őt,** majd a küldöttség lelkes éljenzése közben melegen kezet szoritott vele.

Bizonyos, **hogy a hatalmas** debreceni református egyház minden fiát örömmel tölti el ez az esemény, — mert a történelmi tényekre hivatott debreceni egyház eddig is fényes történelme uj, aranybetüs lapokkal szaporodik az uj főgondnok vezetése mellett.

Könnyen elképzelhető, milyen nagy jövő és fejlődés elé néz az a debreceni egyház, melynek élén dr. **Baltazár Dezső, Vásáry István** és **Juhász Nagy Sándor** állanak.

Menyasszonyi ékszerek
rendkivül nagy választékban, legméltányosabb árakon
Engel László, ezelőtt *Löfkovits A. és Tsa* ékszerésznél
Piac ucca 52. Megyeháza mellett.

A prágai magyar követ három demarsa a cseh kormánynál

Erélyesen tiltakozott a cseh lapok hangja ellen, amelyek a magyar államfő személye ellen támadást intéznek

Prága, febr. 20. A Neue Freie Presse prágai jelentésével kapcsolatban, amely szerint Masirevics Szilárd dr Magyarország prágai követe **ismételten lépéseket tett a csehszlovák kormánynál a külügyminiszterhez közel álló egyes cseh lapok hangja ellen, melyek a magyar államfő személye ellen támadásokat intéznek,** a Prager Abend zeitung a következőket közli: **A külügyminisztérium megerősíti Masirevics magyar követ interven ciójának eme hirét és megmarad ama felfogása mellett, hogy semmi módja sincs arra, hogy előzetes hatást gyakoroljon a lapok hangjára. A minisztérium nem helyesli ezt a modort és ezt Benes külügyminiszter Masirevics előtt kijelentette, de semmi törvényes eszköz sincs arra, hogy rájuk nagyobb befolyást gyakoroljon.**

Bécs, febr. 20. — A Neue Freie Pressenek jelentik Prágából: **Masirevics, Magyarország prágai követe a legutóbbi napokban három izben tett lépést a csehszlovák kormánynál és demarsban tiltakozott a külügyminisztériumban, hogy a cseh lapok a magyar államfő személye ellen támadásokat intéznek.**

A csehszlovák külügyminisztérium azt a választ adta, hogy **a magyar követnek a cseh-szlovák sajtótörvény nem nyujt alapot arra, hogy ilyen esetben közbenjárjon és az illető lapokat elkoboztassa. A külügyminisztérium tek felett és megigérte, hogy azok megismétlődését a lehetőségek szerint megakadályozza.**

A magyar követ **legutóbbi demarsa alkalmával rámutatott az eddigi hiábavaló fáradozásra és megállapitotta, hogy a magyar államfő ellen minősithetetlen támadások ismét megismétlődtek. Nem csoda, ha a magyar sajtó hasonló hangnemben kezd válaszolni és sajnálatos, hogy a viszony Csehszlovákia és Magyarország között ismét rosszabbodik.** — A magyar követ hir szerint a választ tudomásul vette, mely remélni engedi, hogy ez a sajtóhadjára nem lesz további kihatással.

Baltazár püspök szombaton ujra külföldre utazik

Ezuttal Rothermere lorddal is tárgyal Londonban. — Párisban február 26-ig tartózkodik, ahonnan Londonba megy és március 7-én érkezik haza. — A püspök nyilatkozata utjának céljairól.

Baltazár Dezső püspök szombaton reggel ujra külföldi utra indul, hogy folytassa és befejezze azokat a nagyfontosságu tárgyalásokat, melyeket első utja alkalmából megkezdett. Miután hazánk nagy barátja, Rothermere lord a püspök első londoni utja idején nem tartózkodott otthon, Baltazár ezuttal keresi őt fel és vele tárgyal. Páris és London között oszlik meg a püspök külföldi tartózkodása. — **Baltazár** püspök egyébként utjának céljáról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Utam célja, hogy folytassam azokat a politikai tárgyalásokat, amelyeket megkezdtem és sikerrel vittem előre első utam alkalmával. Rothermere lord most már Londonban van, övele is fogunk tárgyalni. Valószinü, hogy ő hív össze nagyobb sulyu angol politikusokat, akikkel Magyarország ügyének állásáról tárgyalunk. Jó kilátásokkal kecsegtet most is az utunk. Hiszen ha első alkalommal, amikor még nem volt előkészitve az akció, tudtunk érdeklődést felkelteni, akkor most, hogy minden elő van készitve, az akció valószinüleg sikerül. Szombaton reggel indulok el Budapestről, egyenesen Párisba, ahol 26-ig tartózkodom. **Vasárnap délután már prédikálok Párisban, természetesen protestáns templomban, magyarul.** A beszéd szövegét francia nyelven kapják meg a hallgatók. Embertársi szeretetre, a nemzetek közti szolidaritásra apellálok, a magyar nemzet részére kérem hallgatóim szimpátiáját. — Beszédem alapigéje ez lesz: **„Ha egy tag szenved, szenvednek a többi tagok mind".**

Február 26-tól Londonban leszek és március 7-ikén érkezem majd haza.

Chautemps, radikális képviselő alakit kormányt Franciaországban

Tardieu nem lép be az uj kormányba, de Briand támogatását igérte.

Páris, febr. 20. A köztársaság elnöke csütörtökön délelőtt magához kérette Chautemps képviselőt és felkinálta neki a kormányalakitásra szóló megbizást. Chautemps délelőtt háromnegyed 10 órakor jelent meg az Elysée-palotában. Kihallgatása közel egy óra hosszat tartott.

Távozásakor az ujságiróknak a következőket mondotta:

— Nyomban megkezdtem a tanácskozásokat, amelyeket szükségesnek tartok abból a célból, hogy demokratikus és nemzeti kormányprogram alapján megvalósithassam a köztársaságiak szövetségét. Este fél 7 óra tájban fogom megadni végleges válaszomat a köztársasági elnöknek.

Chautemps elsősorban — szokás szerint — a két ház elnökét fogja felkeresni, azután Tardieunél tesz látogatást, majd más politikusokkal tárgyal. Ebédutánra találkozót adott lakásán a hirlapiróknak, hogy tájékoztassa őket a történtekről.

Páris, febr. 20. **Chautemps** a délutáni órákban felkereste a volt miniszterelnököt. **Tardieu ez alkalommal kijelentette, hogy személyes okból nem óhajt belépni a kormányba.** — Chautemps **Briand** volt külügyminiszterhez sietett, a **ki biztositotta őt támogatásáról.**

A radikális párt este értekezletet tartott, amelyen Chautemps bejelentette, hogy tanácskozásait tovább folytatja a megjelölt alapokon. — Az értekezlet után **Chautemps** közölte, hogy az elnökhöz ment, akinek bejelentette — hogy **véglegesen elfogadja a kormányalakitásra szóló megbizást.**

Az Elyseéből távozva, azt mondotta a hirlapiróknak, hogy **reméli, hogy a kormány a holnapi nap folyamán megalakul.**

*

Camille Chautemps 1885 február 1-én született Párisban. Fia Emile Chautempsnek, a volt francia gyarmatügyi miniszternek s a szenátus másodelnökének, aki 1918 ban halt meg. A család Savoyából származik és hosszabb idő óta szerepet játszik a politikában.

Camille Chautemps előbb Párisban s később Toursban telepedett meg, mint ügyvéd. A háboru alatt segédszolgálatos katona volt, autó vezető a hadseregben. Mint politikus a radikális szocialista párthoz csatlakozott és az egyik szabadkőmüves páholy főmestere lett — A kamarában eleinte Poincaré politikáját támogatta, de később elfordult tőle és 1924 juniusában a Herriot-kabinetben belügyminister lett. — A következő Painlevé-kormányban (1923 április) nem vett részt, de ugyanez év októberében a kormány átalakitásánál igazságügyminiszter lett, majd az október végig uj Briand-kormány átalakitásnál igazságügyminiszter majd az október végi uj Briand kormányban ismét belügyminiszter. Mint ilyen, főkép a választás reformmal (arrondissement választási körzetben a különböző arrondissement-ok nagyságnak kiegyenlitésével) foglalkozott. Egyik rendelete emlékezetes megütközést keltett a jobboldali pártok tagjaiban: — ez a rendelet kimondta, hogy **az Ismeretlen Katona sirjához csak egyesek járulhatnak, de egész tüntető csoportok nem.**

A Városi Zenede Goldmark centenáriuma

A Városi Zenede előkelő közönség előtt, magas nivójú Goldmark-centenáriumot rendezett tegnap este tanári hangverseny keretében áldozva nagynevü, magyar zeneszerző emlékének. A centennáriumoknak nemcsak emlékeztető szerepük van, ami a jelen esetben a magyar nagyok emlékének ápolását is jelenti, hanem zenei kultúrjelentőségük is, mert ilyenkor egy-egy kiváló komponista összefoglaló képét kapjuk. Ha pedig még ráadásul ilyen kiváló érzékkel és mügonddal összeválogatott müsor és interpretáló művészet jelenti meg az alkotó művész gondolatait: csak ünnepszámba menő örömmel üdvözölhetünk minden ilyen alkalmat.

A Városi Zenede tanárai igazán minden dicséretet megérdemelnek, hogy a komoly pedagógiai munkásság mellett még ilyen igazán fárasztó és nehéz produkcióban való részvételt is vállalják.

Az estét dr. **Simkó Gyula** előadása nyitotta meg, aki Goldmarknak a zeneművészetben elfoglalt helyére mutatott rá, ecsetelte Goldmark Károly pályafutását és nagyobb müveit ismertette. — **Dr. Rényi Andorné** gyönyörü Goldmark-művet játszott zongorán. (Két georgina, op. 52.), kifinomult művészettel, páratlanul szép frazirozással. Az opus finom vonatkozásai, csakúgy mint erősen romantikus részei avatott tolmácsolóra találtak s a mindentekintetben kifogástalan előadás megérdemelt sikert aratott.

Goldmark op. 39. cello, zongora szonátáját **Eisler Mihály és Höchtl Margit** játszották, pompás felfogásban. Eisler szépen szóló cellója, ragyogó tónusban vitte a hálás darabot, kiválóan kiemelve a mü érdekes felépitését. Höchtl Margit brilliáns zongorajátéka teljessé tette a sikert és gyönyörü értelmezésében a tetszetős mü minden részlete a zongora önálló és kisérő szerepe ritkán hallott tökéletességgel bontakozott ki.

Hoór-Tempis Erzsébet egy Goldmark-áriát (a Házi tücsökből) és két kisebb Goldmark-dalt énekelt nagyon sok, igazi érzéssel és bensőséggel. Az énekművészet berkeiben jártas hallgató őszinte csodálattal állapithatta meg, hogy Hoór-Tempis Erzsébet kifejező készsége még ezeknek a kisebb fajsúlyú darabokban is bámulatraméltót produkál. A zongorakiséretet **Szabó Emil** látta el, a nála már sokszor megcsodált tökéletes alkalmazkodással.

A zenede közszeretetnek örvendő, művészi kvalitásokban gazdag quintettje, az op. 30. zongoraquintettel szerepelt és ezúttal ismét meggyőzött bennünket arról, hogy országos viszonylatban is sikerrel állaná meg a helyét. D. **Simonffy Irén** ült a zongoránál és neház feladatát kifogástalan művészettel oldotta meg. A négy vonós tónustartásába gondos magamérsékléssel illeszkedett bele, sohasem felejtve azonban, hogy a zongorának külön is megoldandó problémái vannak a quintettben. — **Búza Gábor** szenvedélyes tolmácsolása, Z. **Csanak Mária** diszkrét, de értelmezésben egyenrangu szekundálása, **Csapó Margit** bátor tónusu violája és **Eisler Mihály** előkelően vezetett cellójátéka, valóban kiválóvá avatják a szerencsés összeállitásu quintettett.

Az együttes témavezetése elsőrangu értelmezésük világos és szintetizáló természetü. Tempóik lendületesek, dinamikájuk tökéletes és valami szoros összefogódzás jellemzi játékukat olyanformán, mintha egy léleknek volnának szorosan összetartozó részei. Az opus adagióját igazi Goldmarki stilusban adták, a scherzot könnyedén szellemesen s az utolsó

tétel vidám allegroja pompás tempóban fejezte be az értékes produkciót.

A sikerült estéhez melegen gratulálunk a zenedének, vezetőségének, tanári karának egyaránt díszére vált ez a remekbe szabott centennárium. — Sokszor szeretnénk üdvözölni őket a pódiumon, nemcsak azért mert ez Debrecen zenei életének egyik tartozéka már, hanem azért is mert az ilyen esték márványlépcsők ahhoz, hogy hirük hamarosan Debrecenen túlra is emelkedjék.

(Szyk).

MEGINDUL AZ EGYHÁZRÉSZI MUNKA AZ ÁRPÁD TÉRI EGYHÁZRÉSZBEN.

Vallásos ünnepély az Árpád téri ref. templomban.

Az Árpád-téri református templomban az egyházrész vezetősége február hó 23-án, vasárnap d. u. 3 órakor nagyszabásu vallásos ünnepélyt rendez. A vallásos ünnepélyen predikál Kolozsváry Kiss László egyházrészi lelkész, imádkozik Magyar Bertalan segédlelkész. Énekel Szabó Géza segédlelkész, orgonaszólót ad elő Füleki Kovács Mihály orgonista-kántor. Szaval Molnár Elemér hittanhallgató. A vallásos ünnepélyre belépődij nincs. Az egyházrész hiveit s az érdeklődőket szeretettel meghivja az egyházrész vezetősége.

A vallásos ünnepély végeztével az egyházrész tanácsa a Rakovszky uccai elemi iskolában ülést tart. Ez alkalommal választja meg a tanács gondnokát, jegyzőjét, pénztárnokát, ellenőrét. Ez alkalommal alakulnak meg a különböző egyházrészi bizottságok: állandó bizottság, szegénysegélyező bizottság, női bizottság.

Az egyházrész vezetősége ezuton is meghivja szeretettel ugy a délutáni vallásos ünnepélyre, mint az azt követő tanácsülésre az egyházrészi tanács tagjait.

BARBU JONESCUNAK TIZENKÉTEZER FONT STERLING KÁRTÉRITÉST ITÉLT MEG AZ ANGOL BIRÓSÁG.

London, február 20. A londoni törvényszék a Barbu Jonescu ellen követett rágalmazás miatt 12.000 font sterling kártérítésre itélte az Evening Standard cimü napilapot. Az összeg behajtását azonban, — a fellebbezésre való tekintettel — felfüggesztette. Az itélet megállapitja, hogy a védelemnek nem sikerült megállapitani, hogy Jonescu hamis név alatt tartózkodott Angliában.

A biróság az itélet indokolásában hosszasan tárgyalja a román politikai eseményeket. Ezeknek az eseményeknek következtében a román kormányra s csatlósaira nézve fontos volt, hogy Jonescut megfosszák irataitól. A tárgyaláson Jonescu megemlitette, hogy az okmnyok a román közhivatalnokok kezén eltüntek.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyat. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

A vizsgálóbiró letartóztatta a Társadalombiztositó Intézet sikkasztóját

Gombácsy György mindenáron el akarja háritani magáról a felelősséget.

Tegnapi számunkban részletesen beszámoltunk arról a nagyszabásu sikkasztásról, amelynek károsultja a debreceni Társadalombiztositó Intézet égisze alatt müködő Kereskedelmi Betegsegélyző, tettese pedig *Gombácsy* György ny. máv. kalauz, az intézet pénzbeszedője. A debreceni rendőrség bünügyi osztálya több mint egy hétig nyomozott ebben a szövevényes bünügyben, majd miután a nyomozás befejezést nyert, *Gombácsy Györgyöt átkisérték a debreceni ügyészségre.*

Az ügyészség inditványozta a központi vizsgálóbiróságnak a vizsgálat bevezetését, *Preineszberger* Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbiró a vizsgálatot elrendelte és az ügyet dr *Csáky* János vizsgálóbirósegédnek osztotta ki.

Dr *Csáky* vizsgálóbirósegéd tegnap délelőtt maga elé vezettette a sikkasztó pénzbeszedőt és részletesen kihallgatta. *Gombácsy mindent beismert.* Elmondta, hogy sikkasztásait ugy tudta elleplezni, hogy a fizetési jegyzékeken a Kereskedelmi Betegsegélyző által kitüntetett hátralék összegét azzal a megjegyzéssel, hogy a Betegsegélyző tévedett, lehuzta és csak a kirovás összegét vette fel. Igy azután a munkaadó nem reklamálta a befizetett összeget a pénztárnál. Csupán azt nem ismerte el Gombácsy, hogy 40.00 pengőt sikkasztott volna, szerinte az elsikkasztott összeg sokkal kevesebbet tett ki.

Miután Gombácsy György kihallgatása befejezést nyert, *Csáky vizsgálóbirósegéd kihirdette előtte előzetes letartóztatásáról szóló végzését.* A végzést Gombácsy tudomásul vette.

AZ ÁLAMRENDŐRSÉG FELHIVÁSA A KÖZÖNSÉGHEZ A BETEGSEGÉLYEZŐNÉL TÖRTÉNT SIKKASZTÁS ÜGYÉBEN

A Betegsegélyezőnél történt sikkasztás ügyében még mindig folyik a rendőri nyomozás is. A tegnapi napon kora reggeltől késő délig hallgatta ki a rendőrség a Betegsegélyző egyik tisztviselőjét, hogy nem-e tud valamit a Gombácsy György által elsikkasztott pénz hollétéről. A kihallgatás azonban nem hozott semmi pozitivumot.

A nagyszabásu sikkasztás ügyében a rendőrség a sajtó utján a következő felhivással fordul a közönséghez:

Felkéri a rendőrség mindazokat a kereskedőket, akik a Kereskedelmi Betegsegélyző Pénztárral üzleti összeköttetésben álltak, vagy akik ellen esetleg alaptalan végrehajtást foganatositottak, akik reklamáltak, akik kifogásolták a kivetéseket, főleg pedig azokat, akik a Gombácsy féle pénzfelvétellel kapcsolatban a Pénztárnál főleg szóbeli reklamációval éltek, jelentkezzenek a rendőrségen, I. emelet 64. számu szobában.

A csehek nehézséget támasztanak a párisi tárgyalásokon

A francia kormányválság miatt is halasztódik az egyezmény perfekt uálása.

Budapest, február 20. A parlament folyosóin sok szó esett a párisi tárgyalások elhuzódásáról. Mára várták már az aktust, amelynek során Bethlen miniszterelnöknek a hágai egyezmény véglegesen megállapitot szövegét alá kellett volna irnia. Az eredeti tervek szerint a miniszterelnök és a külügyminiszter a hágai jegyzőkönyvek alirása után nyomban hazautaztak volna Budapestre és vasárnap már mindketten itthon is lettek volna.

A tárgyalások elhuzódásának okáról külpolitikai és diplomáciai körökben a következő felvilágositást adták.:

— Az első és legfőbb oka a párisi konferencia elhuzódásának természetesen a mostani francia kormányválságban keresendő. A Tardieu kormány lemondása uj helyzetet teremtett a francia belpolitikában és e pillanatban nem lehet tudni, hogy kik fogják majd a helyzet kialakulásában a francia kabinetet alkotni. Loucheur, aki a párisi konferenciát irányitja, valószinüleg tagja lesz az uj francia kormánynak is, de természetesen a válság bizonyos mértékben megbénitja az ő munkáját is.

— Érdemi nehézség csak egy ponton merült fel a párisi konferencia során. A csehek azt követelik, hogy a 250. §-nak arról a védelmi intézkedéséről, amely a magyar vagyonnak a jövőben való védelmére vonatkozik, Magyarország mondjon le.

A magyar álláspont ebben a kérdésben természetesen az, hogy a hágai megállapodás ebben is tisztázta a helyzetet. Arra vonatkozólag azonban, hogy miképpen értelmezendő az egyezmény egyik vagy másik szakasza,a hágai megállapodás szerint a három nagyhatalomnak, Angliának, Franciaországnak és Olaszországnak kell véleményt mondania. Magyarország kötelezte magát, hogy amennyiben ez a vélemény egybehangzó, ugy elfogadjuk a vitás kérdésnek ilyen interpretációját.

Franciaország ebben a pillanatban akadályozva van véleménynyilvánitásában arra vonatkozólag, hogy a 250. szakasznak Magyarország jog védelmét célzó intézkedései fennállanak-e, mint ahogy ehhez a magyar kormány ragaszkodik.

— Ilyen módon a tárgyalások valószinüleg a jövő hétre is elhuzódnak.

*

Walko külügyminiszter holnap minden valószinüség hazautazik, hogy résztvegyen február 22-én a Horthy Miklós kormányzónál éven két szokásos követségi fogadáson.

Ezen a napon fogadja ugyanis Horthy Miklós kormányzó és a felesége a Budapesten akreditált külföldi diplomáciai képviselőket és feleségeiket, akiknek tiszteletére diné adnak.

A külügyminiszter vasárnap már ujra visszautazik Párisba, hogy a tárgyalások további folyamában részt vegyen.

E pillanatban még kombinációba sem lehet bocsátkozni arra vonatkozólag, hogy mikorra fejeződik be a párisi konferencia.

A PÁRISI SAJTÓ BETHLEN UTJÁRÓL.

Páris, február 20. Bethlen István gróf Párisba érkezéséről jóformán az egész párisi sajtó megemlékezett. Több lap a miniszterelnök fényképét is közölte. A lapok egyébként jórészt csupán arra a megjegyzésre szoritkoznak, hogy a miniszterelnök párisi utja összefüggésben áll a hágai tárgyalásokkal kapcsolatos egyezmények aláirásával. Ez alól egyedül Guwin tesz kivételt, aki a Journal des Debats hasábjain támadja a magyar kormányt.

A CSEHEK FÉLNEK A MAGYAR IRODALOM TERMÉKEITŐL.

Prága, február 20. A képviselőház ma folytatta a költségvetés vitáját, amely iránt nagyon kis érdeklődés mutatkozott. **Stunda** köztársasági párti szükségesnek tartja, hogy támogassák a belföldi magyar irodalom termékeit, mert eddig Budapestről hozták be az irodalmat, már pedig az nem felel meg a tót föld és az Erdély-Kárpátokban lakó magyarok kivánságának. Kivánja a közeledést és a jó szomszédi viszonyt Magyarországhoz, de nem szabad magát átengedni annak, hogy Magyarországon rövid időn belül radikális változás áll be.

Hodi magyar szociáldemokrata képviselő azt válaszolta, hogy az Erdély-Kárpátokban a magyar iskolák számára nem felel meg az ottani magyar lakosság számának.

— **Tiz másodperc alatt négy darab szarvast lőtt.** Kaposvárról jelentik: Stephaits Pál alispán tótfalui erdejében a napokban vadászat volt, — amelyen dr. Polgár Kálmán kaposvári ügyészségi alelnök, egy elrobogó szarvascsordára tiz másodperc alatt 5 lövést adott le. Az öt lövésre négy darab szarvast talált s mind a négy állatnak a szivét ütötte át a golyó s mivel az egyiknek a szivét két lövés is érte, mind az öt lövés szivlövés volt.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüi kivéve, mi-dunkban van az UJSAG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda
Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

Halálragázolt az éjszaka a személyvonat egy vasuti géplakatost a téglaskerti átjárónál

A mozdonyvezető észre sem vette a sötét pályatesten a mozdony elé kerülő alakot. — Két vonat is keresztül ment a szerencsétlen emberen, aki már az első elgázoláskor azonnal meghalt.

Megdöbbentő halálos szerencsétlenség történt tegnap éjszaka a debreceni állomáson, illetve az állomásból kivezető budapesti sinpáron.

A Debrecenből éjjel 12.16 órakor Budapest felé menő személyvonat halálra gázolta Fejér István 35 éves vasuti géplakatost,

aki az Egyletkertben, Csóka ucca 3. szám alatt lakik, nős és egy gyermek atyja.

A szerencsétlenség a téglaskerti átjárónál történt, a közelben levő blokháztól 30—40 méternyire, a Boldogkert felőli oldalon. Fejér István ismerőseivel töltötte el az estét és 12 óra felé hazafelé igyekezett. Elvált ismerőseitől és a 7-es és 18-as vágányok keresztezésénél akart a vágányok között áthaladni. A szerencsétlenség lefolyása eddig még nincs kideritve, lehet, hogy nem is derül rá világosság, hogy Fejér István miként került a hatalmas Góliát mozdony alá.

A mozdony elkapta a sineken áthaladó Fejér Istvánt, aki talán elgondolkozva ment át a sineken és nem vette észre a sötétből előrobogó vonatot, a mozdony egy szempillantás alatt leteritette és

a hatalmas kerekek leszeltték a szerencsétlen ember fejét a jobbkarját és valósággal összeapritották a felsőtestét.

A Góliát mozdony fel sem vette a gázolást, még meg sem zökkentek a kerekek a gázolás alkalmával, robogott a vonat tovább.

Egy óra előtt 5 perccel egy ugynevezett tartalék, tolató vonat 41 vagonnal haladt ki az állomásról és robogott kifelé a sineken. Amikor a tolató vonat keresztül haladt a szerencsétlenség szinhelyén és

egyuttal ismét elgázolta a szerencsétlenül járt Fejér István holttestét,

az utolsó vonatról lelépett egy Komlóssy nevü kocsirendező, aki a sötétben belebotlott valami puhába. Komlóssy

erre odavilágitott a lámpájával és iszonyodva vette észre, hogy egy véres holttest fekszik a vágányok mentén.

Azonnal besietett az állomásra és jelentést tett az ügyeletes tisztnek, aki viszont értesitette a rendőrséget. A rendőrség központi ügyeletéről dr *Répássy* István rendőrfogalmazó és dr *Berényi* István tisztiorvos szálltak ki a helyszinre és csak hosszas botorkálás után jutottak el a koromsötétségben a téglaskerti átjáróhoz, ahol a szerencsétlenség történt.

Borzalmas látvány tárult az átjárónál a rendőri bizottság tagjainak szeme elé.

A hulla feje elgördült a testtől odébb feküdt a lemetszett kar, és a törzs jobboldali része valósággal széjjelmállott a rettenetes sulyu mozdony kerekei alatt.

A rendőri bizottság először is azt akarta tisztázni, hogy melyik vonat gázolta halálra Fejér Istvánt. Az állomásról telefonáltak Püspökladányra ahol még az állomáson vesztegelt a Budapest felé menő személyvonat és igy még meglehetett vizsgálni.

A mozdonyvezető nem tudott semmiről sem, azonban a mozdony bal első futó kerekén véres hus- és ruhacafatokat találtak, amiből aztán kétségtelen megállapitást nyert, hogy a személyvonat gázolta el először Fejér Istvánt.

Megállapitotta a rendőri vizsgálat azt is, hogy a téglaskerti átjárónál a pályatest olyan sötét, hogy a mozdonyvezető észre sem vehette, hogyha valaki a mozdony elé került. A rendőri vizsgálat azt is igyekezett tisztázni, hogy

nem-e öngyilkossági szándékból maga Fejér István vetette magát a mozdony kerekei alá. Erre azonban nem merült fel semmiféle bizonyiték. Fejér István a szerencsétlenség előtt nehány perccel vált el társaitól, akikkel az estét töltötte és semmi jel sem mutatott arra, hogy ilyen végzetes szándékot forralna magában. Különben is jó családi életet élt.

A rendőri bizottság közölte Fejér István feleségével a szerencsétlenség hirét és

a szerencsétlen asszony szörnyü jajgatással értesült férje borzalmas haláláról.

A szerencsétlenül járt Fejér István hulláját kiszállitották a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni. A rendőrség a szerencsétlenség ügyében tovább folytatja a vizsgálatot, hogy Fejér István haláláért nem-e terhel valakit a felelősség.

A szovjet pusztitja a templomok berendezését

Kétszáz parasztszekér szállította be egy orosz városba a templomokban összeszedett egyházi szereket.

Varsó, február 20. A csütörtöki lapok a következő moszkvai jelentést közlik, azzal a megjegyzéssel, hogy a jelentést a szovjetkormány hivatalos ügynöksége, a T. A. S. S. adta ki:

Szerdán délelőtt kétszáz parasztszekér érkezett a moszkvai kormányzóságban fekvő Kolmna városába. A parasztszekereken egyházi szerek, miseruhák és vörösrézre vésett szentképek voltak, amelyeket a parasztok (?) a környékbeli falvak templomaiban szedtek össze. A szekerek tartalmát egy gyárudvarban rakták le, ahol azután a kommunista párt kolomnai csoportjának elnöke beszédet intézett az összegyült parasztokhoz. Az egyházi szereknek nincsen természetfölötti hatalmuk — mondotta a szónok —, a szentképek csak vörösrézből vannak, ez azonban igen jóminőségü és nagyszerü traktoralkatrészeket készitünk belőle a mezőgazdaság indusztrializálására.

A varsói lapok a hírhez csak annyit füznek hozzá, hogy ehhez azután igazán nem kell kommentár.

DEBRECENBEN KERESNEK EGY ELLOPOTT ROLLS ROYS AUTÓT.

Tegnap délelőtt a debreceni rendőrséget rádión értesitette a budapesti főkapitányság, hogy folyó hó 16-án Budapesten, ismeretlen tettes ellopott egy K. 1463. jelzésü, B. Rolls Royce gyártmányu, 7 üléses, nagy, vörös szinü autót. A kocsi hátsó részén utazóláda van, két pótkerékkel.

Felkérjük a közönséget, hogy a mennyiben valaki hasonló leirásu autóval találkozik, jelentse a rendőrségen.

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Irta: Petrtia József

(33)

Mikor a légiós tiszt átment a másik vaggonba, társai aggódva szóltak Egonhoz:

— Vigyázz, nehogy kelepcébe csaljanak. Sok rosszat beszélnek ezekről a légiósokról.

— Nem hiszem, — mondta Egon. — A vezetőjük az én parancsnokom volt a fronton, az igaz komiszul bánt velünk, de most olyan részvétet mutatott. Nem hiszem, hogy valami rosszat akarna velem.

— De hogy lett ebből most légiós parancsnok, — kiváncsiskodott Egon egyik utitársa.

— Biztosan „átcsuszott" az oroszokhoz, mint a többi. Ezek pedig tárt karokkal fogadták és nem ugy kezelték mint hadifogolyot. Beosztást kapott. Ismerjük már ezt a nótát.

— Pszt... figyelmeztette társait az egyik rokkant. — Két légiós lépett be és a kapott parancshoz képest segitettek Egonnak a leszállásnál.

Nagynehezen lekászolódtak a magas vaggonból. A vasuti étterem egyik sarkában ekkor már ott ült a légiós parancsnok. Párolgó teát tétetett Egon elé és mosolyogva figyelmeztette, hogy orosz módra igya a teát, egy szem cukrot a szájba és ugy szürcsölgetni utána a teát.

— Nemhiába mondják, hogy az egész világ egy nagy falu, — mondta Egon. — Hogy össze lehet kerülni a világ legtávolabbi sarkában is, ugy-e hadnagy ur.

— Ha a régi rangomon akarsz szólitani, akkor főhadnagynak kellene titulálni, de itt az nem gilt.

— Bocsánat, én akkor már elkerültem a századtól, mikor a hadnagy urat előléptették.

— Pardon főhadnagy urat.

— Pedig a te „felderitésed" után hullt a kitüntetés és az előléptetés, de te ettől már elmaradtál.

— Hogy-hogy?

— Na hát ugy... igen... most már emlékszem, egészen pontosan. Olyan nagyszerü jelentést küldtél be, hogy a generális egészen oda volt a gyönyörüségtől. Ha te nem fedezed fel, hogy mit terveznek ideát, akkor mi repültünk volna a levegőbe, a generális meg nyugdijba.

— Szóval megkapták főhadnagy urék a jelentésemet a készülő aknáról.

— Meg, jó pár ezer derék orosz életébe került az.

— De ha nem fedjük fel, akkor meg a mieink pusztultak volna halomra és könnyen áttörhették volna a frontot.

— No erről ne beszéljünk, ezzel nem szabad itt dicsekedni. Látom szegény fiu, te alaposan megadtak az árát a nagy fene dicsőségnek — otthagytad a féllábadat. Hát kellett az neked.

— Én azt hittem, csak a kötelességemet teljesitem, — mondta Egon csodálkozva.

— Éppen ez az, — szólott Pirch főhadnagy, ebben a háboruban, ebben a nagy zürzavarban annyira össze-vissza van kuszálva a kötelességérzet tudata, hogy nem mindenki lát tisztán. Te például szintén ugy vagy.

— Nem értem, hogy méltóztatik gondolni.

— Hát ugy, hogy amit te kötelességteljesitésnek nevezel, az épen forditottja annak, ahogy én veszem. Ti magyarok mindig erről szónokoltok, — de mi ezt már jobban tudjuk, hogy kell csinálni.

Egonnak akaratlanul a szájára tolult a kérdés:

— Főhadnagy ur fogságba került?

— Ahogy vesszük. Mindenesetre nem a kedvem ellenére. Ti sok mindent nem tudtok, de még a nagyfejüek sem tudnak otthon. Mi pedig világosan látjuk és tudjuk. A mi helyünk éppen azok mellett van, akikkel szemben hajtanak bennünket. De mi tudjuk a kötelességünket. Innen van a nagy különbség a kötelességteljesités felfogása között. Mi hazát kapunk, ha nem harcolunk, ti elvesztitek a hazátokat, mert harcoltok...

Egonnak egyszerre eszébe jutott mindaz, amit a rovnói kórházban Tatjána grófnő beszélt neki, fekete karikák módjára szeme elé vetitődtek azok a térképek, melyeket az angol és orosz ujságokban látott a megcsonkitott Magyarországról és könnyek gyültek a szemébe.

Pirch, a légiós parancsnok nem értette meg ezeket a könnyeket, azt hitte, hogy Egon a maga nyomoruságát siratja és ezért igy szólt hozzá:

— Sajnállak téged, hogy ilyen sorsra jutottál. Most már sajnállak, hisz én is érzőszivü ember vagyok. A fronton haragudtam rád, azt megmondom most is. Nem szenvedhettem azt a hősködést, amit ti produkáltatok. Éppen a mi céljaink ellen való volt. — Hidd meg mi vagyunk az okosabbak.

— Főhadnagy ur nagyon szigoru volt. Emlékszem mennyire haragudott rám, hogy a drótok elé kikötött két embert megszabaditottam.

— Hja barátom, az más lapra tartozik. Nekünk kétszeresen mutatni kellett az osztrák hadseregben a szigoruságot. De most már mindennek vége. Téged sajnállak. Borzasztó lehet egy intelligens fiatalembernek féllábbal hazatérni. — Mihez fogsz most kezdeni.

(Folytatása következik.)

A nemzeti munkavédelem

Lapunk hasábjain már többször fog lalkoztunk a nemzeti munkavédelem kérdésével, mely ma már minden jog-állam belső életében létfenntartási problémát jelent. Hogy Magyarországon munkavédelmi szervezet működik, az nemcsak Trianon folyománya, de abból a világjelenségből is következik, mely a nyugati kulturállamok mindegyikében felismerte a polgárság szervezésének szükségességét. Mindenütt tudják, hogy politikai sztrájkokkal nem lehet szocializmust produkálni, mert ezek a mozgalmak megbéníthatják egész országok vérkeringését s elsősorban a munkások szenvedik kárát, ha egy-egy sztrájk következtében elesnek mindazoktól a tényezőktől, amelyek életfenntartásukat szolgálják s melyeket anyagi erők hiányában épen a munkások nem tudnak pótolni. A nemzeti munkavédelem világszervezkedése nem érinti a szocializmus céljait, nem a sztrájkok és egyéb mozgalmak letörésével foglalkozik, csak arra készülődik, hogy a nemzeti életet szolgáló üzemek (pl. villanygyárak, vonatközlekedés stb.) munkájának biztosítsa a folytonosságát. Épen ezért a polgárság szervezkedése szociális jólétet szolgál: védelmezi a nemzeti háztartás életkifejtését, az egyetlen erőt, mely osztálykülönbségre való tekintet nélkül, de elsősorban a szegényebb néprétegek, a munkásság érdekében, mint életre hivatott országunk védőbástyája őrködik jövendő sorsunk, a magyar öntudat munkája felett.

Angliában, Franciaországban vagy a németek birodalmában alig van polgár, aki a munkavédelem szervezetének ne lenne működő tagja. Csonkamagyarország polgári társadalma most kezd igazán ráeszmélni e politikamentes szervezet missziós hivatására, mely a belügyi kormányzat hivatalos és törvényhozásilag megalapozott szerveként működik. A A Nemzeti Munkavédelem debreceni hivatala a Kossuth u. 11. számú házban bárkinek megadja a szükséges felvilágosításokat.

Hogy e világmozgalom jelentőségét mily nagyra becsülik a külföldi hatalmak, arra rámutattak előbbi cikkeink, melyek a német és franciaországi szervezeteket ismertették Ezt bizonyítja alábbi közleményünk, a „Munkavédelem" című folyóirat legutóbbi cikke, mely Anglia munkavédelmi intézményével foglalkozik.

NAGYBRITANIA.

Az OMS (Munkavédelem) jelenlegi működése és tevékenysége.

Az 1926 évi általános sztrájkot sokan úgy tekintették, mint annak kipróbálását, hogy a sztrájk által lehet-e valamilyen eredményt elérni, vagy sem.

A sztrájk nem sikerült, részben a közvélemény miatt, mely óriási többségben ellene volt, részben a kormány szilárd elhatározása és gyors cselekvése miatt, minek következtében az összes közszolgáltatások ép úgy működtek a sztrájk tartama alatt is, mint máskor. A magántulajdont ezzel a támadással szemben a hazafias szervezetek, melyek erre az eshetőségre felkészültek, megvédték.

Az országos közlekedés igen rövid, csupán részleges szünetelése után az ország normális állapotba jutott. A lakosság élelmezése minden fennakadás nélkül sikerült.

Ezen sztrájk lezajlási utáni időben annak jelei mutatkoztak, hogy a szervezett munka meggyőződött hasonló támadó jellegü akciónak esztelenségéről s figyelmét a munkaadókkal való együttműködés megteremtésére irányította. A polgári társadalom azonban úgy érzi, hogy a veszély még mindig igen nagy. Még ha le is győrték ezt a támadást, az államhü lakosság őrködésének és felkészültségének legkisebb ellanyhulása a rendbontó törekvések megerősödését vonhatja maga után.

Amíg Moszkvában fennáll az a társaság, amely nyiltan hirdeti, hogy a nyugati civilizáció, különösen pedig a brit birodalom megsemmisítésére törekszik, s amely azonnal megragad minden esetleg felmerülő ellentétet, hogy gonosz terveinek megvalósulását előmozdítsa, — a polgárságnak készen kell állnia!

Az OMS-t, amint a közvetlen veszély elmult, a sejtrendszer alapján ujjászervezték: a városi bizottságok érintetlenül maradtak s ott, ahol esetleg nem voltak még megalapítva, azokat megszervezték.

Jelenleg mintegy 70 osztály létezik Angliában és Walesban, Skótországban pedig 47. Ezek az alosztályok állandó érintkezésben állanak a központokkal és szükség esetén a bizottságok működésbe lépnek, mintegy összekötő kapcsot képezve a vidéki tagokhoz.

Ennek a szervezet módszernek az a nagy előnye van, hogy a munkábaállás sokkal gyorsabban bonyolítható le, mint ahogy 1926-ban történt.

A vezérlő gondolat továbbra is változatlan: a jövőben is súlyos zavarokkal kell számolnunk és szembeszállnunk. A munkanélküliség egyre nő. Délskócia, Durcham, veszélyes centrum. Délwales bányászai között az elégedetlenség igen nagy. A kommunista agitátorok igen élénk tevékenységet fejtenek ki. A legkisebb szikra könnyen lángbaborítja ismét a mai rendet. Ép Moszkva gonosz üzelmeivel teszi szükségessé, hogy a polgárság felkészülését ne csökkentsük, hanem ellenkezőleg fokozzuk azokat. Bízunk benne, hogy szervezetünk jelenlegi munkájával a legjobban biztosítja a gyors munkábaállás keresztülvitelét, valamint legjobb mód arra is, hogy a közvéleménnyel a legszorosabb érintkezést fenntartsuk.

Az engedelmesség megtagadására szólították fel a cseh hadsereg tagjait

Prága, február 20. Az olmützi helyőrség katonái között két oldalra terjedő röpirat forgott közkézen, melynek cime: „A bajtárs" volt. A röpirat nyiltan felszólította a hadsereg tagjait az engedelmesség megtagadására. Szerzője gyanánt Weisz Vince tábornok, a 7-ik hadosztály parancsnoka volt megjelölve. — A nyomozás megállapitotta, hogy a röpiratot Prospnitzban nyomatták. Az összes példányokat elkobozták s annak terjesztőit: 9 katonát letartóztatták. A helyőrség számos tagjánál házkutatást tartottak. A hatóságok a nyomozás eddigi eredményeit titokban tartják.

A robogóvonat előtt megcsuszott a sineken és halálát lelte

Egy nagylétai kéményseprőinas halálos szerencsétlensége.

Halálos kimenetelü szerencsétlenség történt a mult nap a nyírábrányi vasuti vonalon. Szerdán *Szilvássy* József 19 éves hosszupályi-i születésü nagylétai kéményseprőinast azzal bízta meg a gazdája, hogy a nyírábrányi vonal mellett levő 23-as számu őrházban tisztitsa ki a kéményeket. Szilvássy el is végezte a rábízott munkát s utána gyalogosan visszaindult Nyírábrányba. Szilvássy az utat a sínek között tette meg. Ekkor haladt el ott a vonat és Szilvássy csak későn vette észre a közeledő vonatot. Az utolsó pillanatban féire akart ugrani, de megcsuszott és *oly szerencsétlenül esett el, hogy a sínek között maradt és vonat kerekei keresztül mentek rajta. Borzalmas roncsolást végzett a vonat, a kerekek ötfele metszették a fiatalember testét, aki azonnal kiszenvedett.*

A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség. A kiszállott bizottság már csak a beállott halált konstatálhatta. A nyomozás adatai szerint a szerencsétlenséget a véletlen idézte elő.

Kardoss Géza színigazgatót meglopták

A tettes a családnál alkalmazott német nevelőnő, aki a szekrényben titkos helyen tartotta a lopott holmikat. — A megtévedt nevelőnőt Bécsbe toloncolták, miután Kardoss igazgató nem kívánta megbüntetését.

Kardoss Géza, a debreceni Csokonai Színház igazgatója, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta az arany töltőtollát. — Ugyanakkor jelezte azt is, hogy a gyanúja a kisleánya mellé fogadott német nevelőnő ellen irányul, aki most készül elhagyni a szolgálatát.

A feljelentés alapján detektiv szállt ki Kardoss Géza lakására és átvizsgálta a leány bőröndjeit, ott azonban csak kisebb holmikat talált Kardoss Géza igazgató birtokából. A lelkiismeretes detektiv megvizsgálta azt a szekrényt is, amelyben a német lány ruháit tartotta. A szekrény oldalában egy mély lyukat fedezett fel s amikor ide benyúltak, nemcsak az arany töltőtoll került elő, hanem még sok más értékes tárgy, ékszer, pénz, és apróság is. Igy megtalálták ott Kardoss Géza feleségének a pénztárcáját, arany brostűjét, melltűjét. A bőröndben több értékes selyemblúzt is találtak, amit szintén eltulajdonított a német nevelőnő

A lopott holmik előkerültével a német leány beismerő vallomást tett. Kardoss Géza nem kívánta a német leány megbüntetését, igy a büntetőeljárást megszüntették, ellenben toloncúton fogják Bécsbe kisérni a megtévedt nevelőnőt.

Az eset érdekessége az, hogy Kardoss Géza a német nevelőleányról a legjobb információkat kapta a bécsi elhelyező intézetektől. De úgylátszik, hogy az információ nem vált be.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan ucca 1/3 sz. III. em. Telefon 610.

Közérdekü levelek

A HETIPIAC KÉRDÉSÉHEZ.

A „Debreczen" f. évi február 12-iki számában „Egy régi debreceni polgár" aláirással a heti piacnak a Kossuth uccáról a Széchenyi uccára való áthelyezésével foglalkozik a cikkiró s azt a Nyugati uccára — Hatvan uccától Széchenyi uccáig — kívánja elhelyezni.

A kérdéssel kapcsolatban a közgyülés már állást foglalt, de miután ugy halljuk, hogy felebbezés készül a határozat ellen, mint semleges kívánnék egy pár szót a határozat mellett ejteni.

A „régi debreceni polgár" részéről egy kis tévedés van a dologban. Ugyan is a Nyugoti ucca jelenleg — szerdán és szombaton — nagyon is igénybe van véve takarmánycikkek — széna, szalma, csutka, répa stb — árusitása révén. Kedden pedig egy része — Hatvan uccától József kir. herceg uccáig — az apró kalászosokat, tengerit stb. árusitó helybeli és vidéki gazdák által van elfoglalva.

Ősszel pedig, tengeritörés után jó ideig csős tengerivel megrakott szekerek foglalják el a helyet, mindkét oldalon nap-nap után.

Hát már most ilyenkor hol maradna hely az iparosok sátrainak?

A régi gyakorlatból a vidékiek is tudják már régóta, hogy az iparosok Kossuth uccán kedden és szombaton szoktak árulni.

Ha már most a Nyugoti uccára helyeznék az iparosok heti piacát keddre és szombatra, a tengeritörés idején, hogy kapnának ott hajba az árusitani akaró helybeli és vidéki atyafiak. Épen igy szombaton, a nagy takarmány felhozatal idejére is.

Nem kevésbé fontos az a körülmény sem, hogy t. i. *eladván a gazda felesleg terményét, egy pár lépésre maga előtt találja azt a neki okvetlen szükséges ipari cikket, amiért eddig Kossuth uccára kellett elmennie.* S nem ritkán — ha sürgősen haza kellett menni — elhalasztotta annak megvételét máskorra. Nem ritkán el is hagyta. Tehát az iparosra határozottan előnyösebb a Széchenyi, mint a Kossuth uccán való árusitás, nem is szólva a Széchenyi ucca kikövezett állapotáról, ami szintén ez utóbbi javára billenti a mérleg serpenyőjét.

S legvégül hadd essék egy pár szó ama szintén megfontolandó körülményről, hogy a négy nagy vásárnak forgatagát — annak elmultával — nagyon is megsinylette a Széchenyi ucca. Tehát még városrészfejlesztés szempontjából is érdemes a heti piacot a Széchenyi uccára áttenni.

Semleges.

NEM TUDNAK MEGEGYEZNI A LONDONI LESZERELÉSI KONFERENCIÁN.

Páris, febr. 20. A Times a londoni értekezleten előterjesztett olasz javaslatról a következőket irja: **Olaszországnak az igénye, hogy a tengerészetben egyenlő legyen, és ne legyen alacsonyabb szinvonalon, mint a legnagyobb szárazföldi hatalom, vagyis Franciaországé, nem igazolható.** Ha ennek a tételnek helyt adnának, akkor tulajdonképen azt követelnék Franciaországtól, hogy mondjon le biztonságáról anélkül, hogy ennek ellenértékeképen megfelelő garanciát kapjon.

x Irógép leirásokat, sokszorositásokat, gyorsan, tisztán s igen olcsón vállalok. Király ucca 5 szám. Irógép-üzlet. Telefon 51. szám.

A győztes államok leszerelnek

Egy évtized óta elcsépelt téma, melyet még egy pár évtizedig fognak hangoztatni és konferenciákat fognak tartani ebből a témából: leszerelés. Az természetes, hogy leszerelnek. Ez az igazság, csak helyesen kell értelmezni. Bennünket szerelnek le. Persze, már leszereltek teljesen, de azért a győzők még mindig a leszerelésen törik a fejüket — Végeredményben ez már az ő dolguk. Most egymástól féltik az örök béke eszméjét. Hadd törjék rajta a fejüket. Ezek a nagy fejtörők. Ami azonban bosszantó, az a kis fejtörők munkája. A szomszédoké, akiket alig lehet a győztes államok közé sorolni, mert az egyenesen történethamisitás lenne. Ezek mindig a leszerelés körül ólálkodnak. Megértjük. Egyrészt, mert — enyhén szólva — nem voltak győzők a világháboruban, másrészt, mert félnek a legyőzöttől. Igenis, félnek és jobb félni, mint megijedni. Tudják jól a gyakorlatból. Rövid magyarázata annak a beteges rémlátásnak, annak a fantasztikus vasökölnek, mely uton-utfélen homlokon sujtja őket: a levente-ököl. Mi csak büszkék lehetünk arra, hogy a zsenge, magyar ifju öklétől, mely nem szorithat puskát, ennyire félnek. Ez az igazság! A puskát el lehet venni, szétroncsolni a gépeket, de tradiciót, az erényt vagy szellemet elvenni, leszerelni nem lehet. Mit ér a fegyver, a gép, ha nincs, ki kezelje?

Nem mondok ujat. A győzők és az árnyékgyőzők is bölcsen tudják mindezt Hadseregeik csak magvát képezik azoknak a mammut néphadseregeknek, melyeket már most, béke idején előkészitenek a bekövetkező háboru esetére. Ha a győzők fegyverkezéseit vizsgáljuk, ne álljunk meg a hadügyi tárca költségvetéseinél, sem a véderőrendszernek statisztikai adatainál, nézzük meg az „örök béké"-re való teljes felkészülődést.

Amerika (Wilson).

Az Egyesült Államok földrajzi fekvése miatt, szárazföldről csak igen nehezen támadható meg. Háta mögött az a bizonyos 12 pont és egy győzedelmes háboru. — Egy igazi békeállam tipusa.

A világháboruban évek teltek el, mig — Angliával egyetemben — egy tökéletes néphadsereget tudott felállitani. Különös nehézséget okozott a vezető-kérdés megoldása. Saját bőrén tapasztalta, hogy egy alaposan kiképzett néphadsereget tisztek és altisztek nélkül nem lehet máról holnapra, gyorsan felállitani.

E tapasztalat eredménye, hogy **már a serdülő korban levő ifjuság kötelességévé tette, hogy magát katonai vezetővé kiképeztesse.** — Az egyetemeken külön tanszéket kapott a katonai tudomány. Az egyetemi és középiskolai hallgatók még azonkivül rendszeres katonai kiképzést nyernek az iskolák székhelyén müködő tartalékos tisztképző tanfolyamokon (Reserve Officers Training Crps). A kiképzést az összes fegyvernemek számára tényleges tisztek vezetik és irányitják. A hadsereg és a haditengerészet rendelkezésükre bocsátja a kiképzéshez szükséges fegyvereket, lőszert, lövegeket (ágyu), sőt még repülőgépeket is. A polgári és népiskolákban hasonló intézmények vannak, bár itt rendszeres kiképzésről beszélni nem lehet, mert a kiképzés csak az alapvető, alaki dolgok ismertetését öleli fel. Mégis annyi alapot nyujtanak az ifjuságnak, hogy a 16. élet évük betöltése után a népkiképző táborokban (Citizens Military Training Camps) kiképzésüket tökéletesithetik és ezáltal elérhetik a tartalék magasabb szolgálati fokozatát.

A hadsereg és haditengerészet tényleges tiszti sarjadékát a west-point-i és az annapolisi katonai iskolákban nevelik.

Egy furcsa jelenség a nagy demokrata államban, hogy olyan ifju, aki **nem szerezte meg a tartalékos tiszti vizsgát, alig léphet az állam, vagy a közigazgatás szolgálatába.**

Tisztán meg lehet állapitani, hogy az Egyesült Államok ifjuságát **teljesen katonai szellemben nevelik** és egy bekövetkező háboru esetén meg felelő számu vezető anyag áll majd a felállitandó néphadsereg rendelkezésére.

Anglia

arányilag gyenge zsoldos hadsereg fölött rendelkezik, amelyet háboru esetén nagy néphadsereggé kell átalakitani. A hadvezetőség éppen azért a legnagyobb sulyt fekteti arra, hogy **az angol ifjuság már békében megismerje a különböző hadiszerszámok lényegét.** Intézményei hasonlóak az Egyesült Államokéihoz, itt azonban elmarad a hivatalos kényszer. Annak ellenére a nemzet minden rétegéből rengeteg résztvevő van a tanfolyamokon, ami az angol nép megfontolt, egészséges gondolkozására vezethető vissza. — Pusztán csak egy számmal kivánom megvilágitani az angol nemzet ügy szeretetét. A tisztképző tanfolyamok az egyetemeken és egyéb főiskolákon kb. 50.000 taggal birnak; ezek természetesen megoszlanak az összes fegyvernemekre, beleértve a haditengerészetet is. Azonkivül **számos ifjusági egyesület, még egyházak is, bevezette a rendszeres katonai kiképzést,** amelyet ugy a hadsereg, mint a haditengerészet a legmesszebbmenően támogat. Tanszemélyzetet és anyagot bocsát rendelkezésükre. — Különösen szép eredménnyel müködik a rendkivül erős „Bays Scouts" szövetség.

Franciaországban

az ifjuság katonai kiképzése egészen más alapokra van fektetve. Az uj francia véderőtörvény az egész francia nemzetet, **férfiakat, nőket, gyermekeket egyaránt katonai szolgálatra kötelezi és még a nyomorékoknak is megjelöli a feladatát háboru esetén.** (Milyen rossz is Németország mellett lakni az örök béke reményében?!)

Ennek az óriási felkészültségnek csak fiókája a tulajdonképpeni hadsereg. A francia gyermek már négy éves korában megkapja a „Livret militaire"-t, a katonakönyvét, mely egész életén keresztül kiséri. Az elemi iskola első osztályában kezdődik a katonai kiképzés. Megtanulja az állást, a testfordulatokat, a menetet sorban és rendben, alakzatokat és azoknak változatait. Majd évről évre fokozottabb követelmények elé állitják a francia ifjut és a legfelsőbb osztályban kezébe nyomják a puskát, hogy végrehajthassa az előirt lőgyakorlatait. Mint **kész harcos hagyja el az iskolát.** — Az itt szerzett bizonyitványával, — mint altiszt — esetleg, mint tiszt megy hadseregszolgálatra, hogy ott nagyobb csapatttestek keretében végrehajtott harcászati gyakorlatokon megszerezze a még hiányzó gyakorlatot és tapasztalatot.

Olaszország

is halad a korral. Mussolini harcos nemzetté gyurta át az olasz népet. Kizárólag csak a feketeingeseknek van joguk a hazáért fegyvert viselni. Az egész ifjuság katonai kiképzése a fasiszta milicia főparancsnokságának kezeiben van. A legkisebbek a „balilla"-k soraiban lépkednek, az idősebbek a fasiszta hadsereg elővédjét képezik az „Avanguardia" soraiban s az ő imádott Ducejuktól ünnepélyes keretek közt megkapják „az olasz férfi szent vagyoná"-t, a puskát.

A kiképzésben nincs játék. Kemény gyakorlatok, táborozások, viharban és szélben, lövészet és vivás edzik a fiúkat derék harcosokká, a kik aztán büszkén viselhetik fekete ingükön a jelvényt.

Igy néz ki a leszerelés a többi győző államokban is.

Tudják-e ezt a csehek?

Krahm László.

Kicsodák: **FEHÉR ÁRNYAK**
Mikor: **HOLNAP**
Hol: az **Urániában** (természetesen).

Bécsi egyetemi tanárok dicsérete a magyar diákokról

Bécs, február 20. Klebelsberg Kunó magyar kultuszminiszternek látogatása alkalmával a MTI bécsi tudósitójának alkalma nyilt arra, hogy a nagy számban megjelent bécsi egyetemi tanárokhoz kérdést intézzen arra vonatkozólag, hogy milyen tapasztalataik vannak a két magyar intézet egyetemi hallgatóiról. A bécsi tanárok kivétel nélkül a legnagyobb dicsérettel szóltak a magyar ösztöndijasok teljesitéséről és nagy elismeréssel emelték ki kitartásukat és szorgalmukat. Kijelentették, hogy a magyar ösztöndijasok a legkiválóbb hallgatók közé tartoznak. Ez nemcsak a magyar fővárosból származó hallgatókra vonatkozik, hanem az egész Magyarország részéről származó hallgatókra is. — Ezután nagy elismeréssel adóztak a két magyar intézet igazgatójának munkájáról.

Bécs, február 20. Klebelsberg kultuszminiszter ma délelőtt látogatást tett a Teréziánumban, ahol az intézet magyar növendékei fogadták. A miniszter koszorut helyezett el a hősi halottak emléktáblája előtt, utána megtekintette az intézetet. Délután a Collegium Hungaricumot és a történelmi intézetet látogatta meg. A Collegium Hungaricumban a miniszter meghivására nagy számban jelentek meg a bécsi tudományos élet előkelőségei.

Kiadják a gyufakölcsön harmadik részletét

Tiz milliót forditanak kisipari kölcsönökre, a többit a mezőgazdaság kapja.

Budapest, február 20. Az a harc, amely a bankok és az altruista pénzintézetek között folyt a gyufakölcsön harmadik részlete miatt, végetért. Wekerle Sándor utasitotta a Nemzeti Bankot, hogy a gyufakölcsön harmadik tizenkét millió dolláros részletének leszámitolásából származó ötvenhét millió pengőt, amely január tizenötödike óta vár t felhasználásra, négy egyenlő részben adja ki a földreform szövetkezetet alakitó négy altruista intézetnek.

Azokon a tanácskozásokon, amelyeken ez az elhatározás létrejött, abban is történt határozat, hogy ezt az összeget hetvenkét millió pengőre emelik fel, egyrészt a gyufakölcsön második részletének még fel nem használt maradványaival és azokkal az összegekkel, amelyek a beruházási kölcsönökből már visszatérültek. Ebből a hetvenkét millió pengőből tiz millió pengőt hasit ki a pénzügyminiszter a kisipar hiteligényeinek kielégitésére, a többit pedig az altruista intézetek két éves átmeneti kölcsön formájában bocsátják a mezőgazdaság rendelkezésére, de egy részt birtokparcellázások finanszirozására használnak fel. A Nemzeti Bank a pénzügyminiszter rendelkezése alapján ma folyósitotta az altruista intézetek számára az ötvenhét millió pengőt és igy a mezőgazdasági kölcsönök folyósitása még ezen a héten megkezdődhetik.

Az egyelőre kétéves átmeneti kölcsönök kamatterhe nyolc és fél százalék lesz, amelyen kivül a **kölcsönvevőket semmiféle** költség sem terheli.

Ezeket a kölcsönöket az altruista intézetek nem mondhatják fel, hanem tartoznak azokat két éven belül hosszu lejáratu amortizációs kölcsönökké átváltoztatni. Ezt a megoldást azért választották, mert a hosszu lejáratu kölcsönök feltételeit csak a pénzpiaci helyzet végleges kialakulása után lehet megállapitani, a pénzt pedig sürgősen akarták a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátani. Ennek a hitelmüveletnek lebonyolitása nagyon gyorsan történik meg, miután az altruista pénzintézeteknél a hiteligénylések száma messze felülmulja a rendelkezésre álló összeget.

Ezuton értesitem igen tisztelt vevőközönségemet, hogy a
Takarékosság kötelékéből kiváltam.
és a Takarékosság könyvecskéire CSAK FOLYÓ HÓ 28-IG SZOLGÁLTATOK KI ÁRUKAT. Saját készitményü bőrkeztyüimmel továbbra is a legszolidabb árak mellett állok a nb. vevőim rendelkezésére.
Kiváló tisztelettel
Schön Sándor keztyü, kötszer és orvosi müszertára Debrecen, Piac ucca 14. szám alatt.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17.

Táviratok

KÖRMÖCBÁNYÁN UJRA MEG FOG INDULNI AZ ARANYBÁNYÁSZAT.

Illetékes tényezők azzal a tervvel **foglalkoznak**, hogy a körmöcbányai **aranybányában ismét megkezdjék a munkát. A múlt évben** erre vonatkozólag előtanulmányokat végeztek, amelyek állitólag kedvező eredménynyel jártak és rentábilis munkával **biztatnak.** Körmöcbánya sokat vár a **régi híres bányászat** feltámasztásától úgy tudják, hogy elsősorban a régi **ú. n.** Annabányában fogják megkezdeni **az üzemet.**

PAUPERA FERENC ÉS AZ EGYSÉGESPÁRT.

Budapest, február 20. Erdélyi Aladár képviselő, az Egységespárt egyik vezetőségi tagja, kizárási inditványt akart benyújtani Paupera Ferenc képviselő ellen. Az inditványt elő is terjesztette, azonban azt többek fel szólalása után visszavonta azzal, — hogy az Egységespárt maga fog foglalkozni Paupera Ferenc és a Föld Hitelbank ügyével.

AMERIKA A GABONAÁRAKAT MESTERSÉGESEN AKARJA TARTANI.

A tengerentuli piacok fokozódó peszszimizmust támasztanak a még meglevő gabonakészletek áralakulási lehetőségeivel szemben. Nyilván ezt a hangulatot igyekszik most a kanadai kormányzat ellensulyozni olymódon, hogy együttmüködést óhajt létrehozni a kanadai gabonaértékesitő szövetkezet és az Unio mezőgazdasági tanácsa között a gabonaárak tartása céljából.

A TARPAI PETICIÓ.

Budapest, febr. 20. A tarpai képviselőválasztás ellen vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre által benyujtott petició ügyében a közigazgatósági biróság Szinyey-Merse tanácsa előtt ma lefolytatott tárgyaláson Lányi Márton dr, a megválasztott Konkoly-Thege Kálmán jogi képviselője válaszolt a peticióra és az ellen bizonyitás során közel ezer tanut jelentett be állitásainak igazolására.

Budaházy Menyhért dr, bajcsy Zsilinszky Endre jogi képviselőjének észrevételei és Lányi Márton dr ujabb felszólalása után a közigazgatási biróság itélőtanácsa kihirdette döntését, mely szerint a tárgyalást március 10-én folytatják.

ELKÉSZÜLT A CEGLÉDI POSTAPALOTA.

Cegléden elkészült az uj modern postapalota, amelynek telefonközpontja egész Európával közvetlen beszélgetést folyathat s amelynek szikratávíró állomása is lesz.

Ha elromlik a vízvezeléke

nyomban telefonáljon

9-17

számnak

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezetékszerelő mesternek

Debrecen, Csapó-utca 3.

Lelkii meretes munka

A világhirü

Mercedes-Benz

személy és teherautók

és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBILRT. **Budapest, IV. Váci-utca 24.**

Körzetképviselet: Révész Imre Debrecen, Hunyadi ucca 21. sz.

A hitelpiac alakulása

Hága visszaállitotta Európa hitelképeségét olymódon, hogy ezentul, aki az európai államoknak pénzt akar adni, már tudhatja, hogy a hitelkereső államnak háborus tartozásai mennyit tesznek ki. Megszüntetvén tehát a pénzügyi ellenőrzést, az állam kölcsönfelvételeit tette lehetővé.

Hogy Hága után bizakodóbb a gazdasági élet, ez abban leli magyarázatát, hogy egy hágai megnem egyezés esetén beláthatatlan gazdasági katasztrófa zudult volna a legyőzött államokra és rajtuk keresztül egész Európára és az a már mult év végefelé meginduló pénzolcsóbbodási folyamat, ami Newyorkból kiindulva az összes jegybankok kamatlábának erős mérséklésében nyilvánul, e katasztrófa elmaradásának következtében teljes egészükben éreztetni hatását az egész gazdasági életben. Hága tehát a gazdasági élet meginduló javulási folyamatát természetes utjában nem akadályozta meg, hanem annak a javulásnak tempóját meggyorsitotta.

A rövidlejáratu hitelek megolcsóbbodása és a pénzpiac likvidebbé válása kétségtelenül elviselhetőbbé fogja tenni a kereskedelem és ipar helyzetét. Máskép áll azonban a helyzet a hosszulejáratu hitelekkel, amelyekre Magyarországnak mezőgazdasága számára rendkivül nagy szüksége van. A hosszulejáratu hitelek szempontjából a jóvátétel rendezése mindenesetre komoly jelentőséggel bir, mert a jóvátételek bizonytalan ösz szege a hosszulejáratu európai invesztálásokat reszkirozottabbá tette. Azt remélni, hogy a mezőgazdasági hosszulejáratu hitelek céljára most már függetlenül a pénzpiac helyzetétől megfelelő kamatozásu és kellő mennyiségü pénz fog rövidesen rendelkezésre állani, tulzott optimizmus volna.

A világ vezető pénzpiaca a newyorki pénzpiac, a jelzálogos papirokkal szemben még bizonyos averzivóval viseltetik é selsősorban a szünfelenül modernizáló és racionalizálódó amerikai ipar tőkekeresletét elégiti ki. Az európai országok hosszulejáratu kötvénye sitet kölcsönei is csak akkor érdekelik a newyorki pénzpiacot, ha nagyobb európai iparvállalatok, vagy iparkonszernek, vagy pedig állami, vagy városi közületek állna kfedezetül mögötte. Maga a mezőgazdaság sem Amerikában, még kevésbé Európában jelentősebb hosszulejáratu hitelekre nem tud szert tenni.

Ezért van nagy jelentősége a párisi tárgyalásoknak, mert Európában ma a francia kistőkés az egyetlen pénzforrás a hoszulejáratu mezőgazdasági kölcsönök megszerzésére. Ha sikerül a párisi pénzpiacot megnyitni a magyar jelzálogpapirok számára, akkor meg van a remény arra, hogy a mezőgazdaságunkat ma sulyosan terhelő rövidlejáratu hitelek konvertáltassanak és az annyira szükséges produktiv mezőgazdasági beruházások keresztülvitessenek.

Bár a Nemzeti Bank elnöke, Popovics óva inti a magyar gazdasági életet a könnyelmü adósságcsinlástól, ugy véljük, hogy okulva a multakon, mamár ugy a magánosok, mint a közületek csak valóban produktiv célokra fognak kölcsönöket igénybevenni. Ilyen produktiv célra pedig feltétlenül élnünk kell a külföld által nyujtható hitelekkel, mert belföldi tőkéink még hosszu ideig elégtelenek lesznek a szükséges invesztálások fedezésére.

Ma még a pénztelenség nyomasztó terhe alatt sinylődik az egész gazdasági élet. A nagyipar várja az állami beruházásokat, a mezőgazdaság a hosszu lejáratu kölcsönöket. A több munkaalkalom feltétlenül a fogyasztás emelkedésére fog vezetni, ami a kereskedelem és a kisipar helyzetét fogja javitani. A kisipar ma fogyasztói hitelképességének kimerülése folytán, de maguknak az igényeknek kényszerü megcsappanása következtében sem készpénz, sem hitelnyujtás utján munkához nem jut. Ha az invesztálások megindulnak, akkor a kisipar rég kihelyezett tartozásainak nagy részét visszakapja és uj kereslet folytán ujabb munkaalkalmakhoz jut.

Newyork, Páris, Hága — ennek a háromnak együtt és nem különkülön megnyilvánuló hatása változtathatja meg a mai gazdasági helyzetet.

Trettina Jenő.

Uj müsor!

Uj müvésznők!

aROYAL-BARBAN

Nyilva reggel 5 óráig.

Csak egy mosolyt

— Az én feleségemnek van egy óriási hibája. Nem tud zongorázni.

— Az olyan nagy hiba?

— Ó igen, ő ugyanis azt hiszi, hogy tud zongorázni.

*

Asszony: Azt hiszem, hogy az összes férfiak olyan buták, mint amilyen te vagy.

Férj: Ne hidd, aranyos szivem. Gondolj arra, hogy még vannak nőtlen férfiak.

*

— arátom, ne engedje meg, hogy mindig a felesége mondja ki az utolsó szót.

— Mit csináljak, hiszen sohasem tudom, hogy melyik az utolsó.

*

— Miféle kis ház az?

— Ezek az uj, gyorsan készült házikók, amelyek ellentállnak minden elemi hatalomnak. Nagyon jól lakom benne.

— Ugy ezt egy nap alatt fel lehet épiteni? Ugy emlékszem, hogy tegnap még nem is volt itt.

— Nem biozny. Ma fujta ide a szél a szomszéd községből.

ROBBANÁS EGY NÉMTE GYÁRBAN

Berlin, február 20. Fürth Rajnamelletti gyárban, ma délben lőporrobbanás történt. A robbanás következtében kilenc munkásné megsebesült, három közülük az arcán s szemén, a többiek a karjukon, lábukon. A sebesültek állapota nem életveszélyes. A robbanás ügyében mebindult a vizsgálat.

NEKIHAJTOTT A VILLANYOSZLOPNAK.

Mohács, febr. 20. A szederkényi országuton Gerber József földmives szekerével a fejtőn lefeleé haladva, nem fékezte a kocsis és nekihajtott egy villanyoszlopnak. — Agyveleje szétlocesant és szörnyet hal. A kocsin ülő négy társának, a kik idejében kiugrottak, nem történt különösebb bajuk.

AZ ÜDVHADSEREG A SZOVJET VALLÁSÜLDÖZÉSE ELLEN.

London, febr. 20. Higgins tábornok, az Üdv hadsereg főparancsnoka felszólitást adott ki, hogy május 16-án az Üdv hadsereg minden imádkozzék a szovjet vallásüldözések megszüntetése és az ül-

özv. Ekli Józsefné

„DANKÓ"

temetkezési vállalata

DEBRECEN,

Kossuth u. 3.

Üzletvezető:

dr. Ratkóczi János.

TELEFON:

nappal 3-22. éjjel 66.

Elfogad temetési megbizásokat és exhumálásokat helyben és vidéken. — Holttest szállitásokat

saját autóval

leggondosabban eszközöl, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. — Kedvező fizetési feltételek.

Olcsó árak.

Lakás és telep: Domb-u. 1

Az athéni robbanás pusztítása

Negyven társzekér gránát és töltény repült levegőbe a tegnapi robbanásnál. — Eddig tizenkét katona holttestét szedték össze.

Athén, febr. 20. A görög főváros még mindig a tegnapi szörnyü lőporrobbanás hatása alatt áll. — A robbanás, mint ismeretes, Athén egyik külvárosában, Liossiában történt. Itt van az athéni helyőrség lőszerraktára, ahová szerdán délelőtt negyven társzekéren kétezer gránátot és százezer gyalogsági töltényt hoztak. A rettenetes katasztrófát egyik katona ügyetlensége okozta. Az illető egyedül emelt le a társzekérőlr egy sulyos ládát, amelyben tizenkét gránát volt. A láda kiesett a kezéből és a földre zuhant. A következő pillanatban óriási detonáció rázkódtatta meg a levegőt. — A felrobbant gránátok lángja az egész társzekéroszlopra átcsapott s az első robbanást néhány pillanat alatt száz és száz robbanás követte. A hatalmas társzekerek a levegőbe röpültek s a lőszerek kirakásával foglalatoskodó katonák és munkások széttépett tagokkal, holtan terültek el a földön. Aki a társzekerek körül tartózkodott, elpusztult.

Eddig tizenkét katona holttestét találták meg, találtak azonban letépett kéz- és lábcsontokat is, amelyekről még nem tudják hová tartoznak. A lőporraktár őrsége, amely mintegy száz méternyire tartózkodott a robbanás szinhelyétől, szintén erősen megsinylette a katasztrófát. Az őrségnek mind a tiz katonája sulyosan megsebesült. — A robbanást egész Athénben hallották. A föld megrázkódott s az emberek azt hitték, hogy földrengés van.

A lőporraktár csütörtökön hajnalban még mindig lángokban állott s oltásra gondolni sem lehet. Az egész környéket kiüritették. — Az anyagi kár százmilliókra rug.

Athén, február 20. A Liosszia külvárosban történt robbanásnál 20.000 kézigránát robbant fel A robanást az idézte elő, hogy az egyik rakodó munkás leejtett egy gránátokkal telt ládát. Egy szomszédos raktár, noha szintén tele volt gránátokkal, épségben maradt.

Athén, február 20. A kórházakat, amelyekben a Liosszia külvárosban történt lőporrobbanás sebesültjei vannak, nagymennyiségü női hozzátartozó állja körül, akik egész éjszaka kisérletet tettek, hogy bejussanak a kórházépületbe. A rendőrség kordont vont az épület körül és távol tartotta a hozzátartozókért aggódó nőket. Ezek rohamot is kiséreltek meg az épület ellen, a rendőrség azonban ezt visszaverte.

Benyáts Emil cipőosztálya
Debrecen.
Nagy választék mindenfajta cipőben és árban.
Egyedül az árak hirdetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagyiam.
o
Onnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos áraimat.

Lugosi Béla a Metrohoz szerződött

Lugosi Béla már annakidején Pesten is filmezett, később aztán kiment Berlinbe, majd Hollywoodba is elkerült. Ott többször szerepelt filmen, most azonban a hangos film ugylátszik nagyobb karriert biztosit számára. A Metro hosszabb szerződést kötött vele és igy a neves pesti szinészt viszontlátjuk nemsokára majd a hangos filmet.

Nils Asther és Vivian Duncan — jegyesek.

Nils Asther, akiről egy ideig azt is mesélték, hogy Greta Garbot veszi el feleségül, eljegyezte Vivian Duncant, egy fiatal newyorki táncosnőt, aki a beszélő film révén került ki Hollywoodba. Az igazán egymáshoz illő jegyespárnak mi is gratulálunk.

A FILM VILÁGÁBÓL

Mi lesz a filmstarok gyermekeiből?

Filmstar Ez a felelet a fenti kérdésre. Amennyiben nem egészen igy áll a dolog és a filmcsillagok gyermekei nem a színészi pályát választják mégis összeköttetésben maradnak a filmművészettel, vagy mint diszlettervezők vagy mint scenarium irók, vagy akármilyen más minőségben. „Az alma nem esik messze a fájától" ez a régi mondat a filmvilágra is áll

Cecile B de Mille leánya Cecilia de Mille nemrég debutált apjának egyik filmjében, egy kis szerepben. Sam Wood rendező leánya, Jeane Wood, szintén filmszínésznő lett és ugyancsak filmszínész William Axt, Edward Axtnak a Metro hangos filmjeinek zenei szakértőjének fia. Frad Niblo a Ben-Hur rendezőjének fia, kivétel: nem akar színész lenni, de azért elfogadott egy szerződést, mint scenárium-iró.

Ifjabb Douglas Fairbanks esetét szükségtelen itt külön megemliteni, mindenki ismeri, úgy az apát, mint a fiut.

A mozivilágban is ugy van mint másutt: az öregek szidják a szakmát de a fiatalok többnyire mégis ugyanazt választják.

A Rewellersek hangos filmen.

A néma éra alatt a közönség ugyan mindég szerette a kisérő müsort, de nem volt olyan nagyfontosságú és nem is volt akkora érték, mint mostanában a hangos film idejében, a kis kisérő darabok. Megirtuk már, hogy az amerikai cégek versenyeznek egymással, melyikük kössön le több operaénekest, hires szinpadi csillagok vagy varieté számok e kis bevezető filmek számára

A Metropolitan Opera tagjai már igen nagyszámban irtak alá filmszerződéseket Igy pl. a Metronál Titta Ruffo, Tito Shipa és Lawrence Tibbet szerepelnek a fizetési listán. De ez a nagy amerikai vállalat az opera belétekkel nem elégszik meg és egész revüket is csinál A Broadway legelső szakértőit szerződtették e darabok rendezésére. Sammy Lee és Gus Edwards személyében. A varieté számok közül a hires eRvelers énekkar magas lik ki Nálunk is ismerik ezeket a yaz énekeseket, gramofon lemezekről, — most azonban filmen is megismerjük őket.

Egy új találmány: a próbalencse.

Nagyon érdekes találmányt vettek meg a holly woody studiok. Mivel a hangos film idejében a próbák ugyan ugy voltak szükségesek, mint a színháznál, holott a néma filmnél a próbákat csak a tulajdonképpeni felvétel előtt tartották meg, mostanában nagyon drága lett volna e hosszú próbákat a műtermekben feállitott dekorációban megtartani. Külön próbatermekbe vonultak tehát a színészek, itt azonban nem voltak meg azon világitási lehetőségek, melyek az operatőrnek lehetővé teszi a kép előzetes megitélését. Az új találmány egy azaz több lencse, melv a színészek árnyait minden kamara és kopirozás nélkül egy vászonra vetiti, melv a próbaterem falára van kifeszitve. Igy a rendező és az operatőr már a próbák alatt is hathatósan korrigálhatják a színészek mozdulatait és játszását — Amikor azután levonúlnak a műterembe, ahol minden perc drága, a jelenet be van tanúlva, nemcsak ami a hangot illeti, hanem a mimikára vonatkozólag is.

A Metro leszerződtette Bánky Vilmát.

Bánky Vilma, akit Sam Goldwyn szerződtetett Amerikába és aki különösen, mint Ronald Colmann partner nője aratott sorozatos nagy sikert, a Metrohoz szerződött. Első filmjének szüzséjéről még nem határoztak csak annyi biztos, hogy a rendezést Victor Seastrom, a hires svéd rendező, aki eddig Lon Chaney, Norma Shearer és John Gilbert képet csinált, vállalta.

A repülőgép — ijesztő.

Eddig csak madáríjesztőket ismertünk Hollywoodban azonban most repülőgép ijesztőket találtak fel, éspedig narancsvörös léggömbök formájában. A nagy hollywoody studiok t. i. megegyeztek a légiforgalmi illetékes helyekkel hogy a repülőgépek azon épületek környékét, melyek fölött ilyen léggömbök lebegnek — kerülni fogják. A repülőgép motorok bugása t i elronthat minden hangosfilm felvételt.

Hirek a megszállt magyar területről

Magtár mint tanterem magyar gyermekek részére. — A russzinszkói Badaló nevü magyar községben nincs iskolaépület és ezért több mint két éve közönséges magtárban sinylődik a község 200 tanköteles gyermeke. A község 100 ezer koronát megszavazott ugyan az iskola céljaira, de a csehek jóváhagyása késik, — ugyanakkor azonban 5—6 gyermek részére máris cseh iskolát rendeznek be. Nagykaposon, ebben a szinmagyar községben nem engedélyezi a kisdedóvót, ellenben az állami iskolában csehszlovák óvót szervezett.

*

Akit állitólag a washingtoni román követ jelentett fel. — Gróf Pongrác Vilmos biharmegyei földbirtokost felrendelték a nagyváradi sigurancára, s tudomására adták, hogy elvesztette román állampolgárságát. A siguranca főnöke közölte az ámuló földbirtokossal, hogy a belügyminiszter azért határozott igy, mert a gróf résztvett az amerikai magyarok világkongresszusán. Az ügy pikantériájához tartozik, hogy gróf Pongrácz Vilmost a washingtoni román követ jelentette fel, s minden vizsgálat nélkül történt meg az állampolgárságtól való megfosztás.

Általános pangás a borpiacon

Az utóbbi időben nagyfoku csökkenés állott be a borfogyasztásban, aminek legfőbb oka abban található, hogy a borfogvasztók legnagyobb részét tevő munkásságnak a csökkent kereseti lehetőség folytán nincsen **pénze.** Ezen a helyzeten semmit sem segit az a tény, hogy az 1929-es szüret minőségileg olyan kiváló terméstadott, hogy még a kistermelők borai is az u. n parasztborok 12—13 fokosak voltak. A termelők, úgy a kisebb mint a nagyobb szőlőbirtokosok, igen nehezen tudják termésüket értékesiteni, mert a kedvezőtlen pénzviszonyok mai állása mellett a borkereskedelemnek, tőkehiányában nincs fel vevőképessége. A belső fogyasztást a közterhek is súlyosan érintik.

Kívánatosnak tartja a borkereskedelem, hogy a pénzügyi kormányzat a borfogvasztási adót legalább a felére mérsékelje, hogy a borpiac valamivel könnyebben viselhesse el a terheket. A borkivitel ugyancsak gyenge Kisebb mennyiséget sikerült Ausztriában és Csehszlovákiában elhelyezni, de ott is erős versennyel kell megküzdenie a magyar bornak, mert a görög és spanyol, nemkülönben az olasz borok még mindig olcsóbbak a magyar bornál. A csekély forgalomban előfordult árak: 11—12 fokos borok 2—3 fillér, elsőrendü faj borok 4 fillér Maligand fokonként.

ÖTFÉLE HORTHY-BÉLYEGET HOZ FORGALOMBA A POSTA A KORMÁNYZÓ JUBILEUMAN.

Budapest, febr. 20 A postavezérigazgatóságtól kapott értesülés szerint nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzóvá történt megválasztásának tizéves évfordulója napján, március elsején a kormányzó arcképét ábrázoló 8, 16, 20 32 és 40 filléres postabélyegek kerülnek forgalomba és azokat minden postahivatal és értékikárus március 31-ig névértékkel fogja árusitani. Az emlékbélyegek december 31-ig bárhová szóló posta küldemények bérmentesitésére felhasználhatók. A rendes 8, 16, 20, 32 és 40 filléres postabélyegek akadálytalanul szintén felhasználhatók.

BYRD MEGMENEKÜLÉSE.

Newyork február 20. Byrd és expediciójának a City of Newyork hajó fedélzetén való elhelyezését oly gyorsan kellett végbevinni, hogy az expedició felszerelésének nagy részét cserben kellett hagyni A feljegyzéseket és a léghajóról történt fényképfelvételeket Byrdnek sikerült magával hoznia.

MOSOIU TÁBORNOKOT SZAVÁN FOGTA EGY ROMÁN ÜGYVÉD S SZÁZEZER LEJT KÖVETEL TŐLE

Nagyvárad, február 18. Érdekes epilógusa van a megyei választásoknak. Mosoiu Traján tábornok, itteni hadtestparancsnok, a választások eredményeinek publikiálása után felhívást intézett Roxin Tivadar ügyvédhez a Nemzeti Parasztpárt bihari tagozatának elnökéhez, hogyha van bátorsága menjen ki akármelyik bihar-megyei faluba, meggyőződni a nép igazi hangulatáról.

A felhívásban Mosoiu, aki a liberálisok exponense, kijelentette, hogy haj landó százezer lejt fizetni, ha Roxin az elkeseredett nép elől ép bőrrel tud menekülni.

Roxin eleget is tett a felhívásnak, kiment előzetes hatósági bejelentés nélkül az egyik faluba, ahol beszédet tartott és semmi bántódása sem történt. S minden kellemetlenség nélkül ért haza.

Roxin visszatérve, követelte a tábornoktól a felajánlott százezer lejt, amiről ez nem akart tudni. Roxin kijelentette, hogy a bíróság útján fog érvényt szerezni követelésének.

MENNYI FÖLMONDÁSI IDŐ JÁR A KERESKEDELMI ALKALMAZOTTAKNAK?

A Kuria most fontos döntést hozott, mely szerint a kereskedősegédnek és ipari vagy kereskedelmi vállalat tisztviselőjének szolgálati szerződésben a felmondási időt két évet el nem érő szolgálat esetében sem lehet az alkalmazott hátrányára a jogszabályoktól eltérően szabályozni. A felmondás időpontjáig eltelt szolgálati időhöz a felmondási idő tartamát az esetben sem kell hozzászámítani, ha a szolgálati viszonyt felmondással munkaadó szünteti meg. Ha más megállapodás nincsen, akkor a magasabb tudományos képzettséget igénylő állást betöltő, — vagy ilyen képzettséggel, illetve ezt pótló gyakorlati szakismeretekkel rendelkező alkalmazottat az egy évi felmondási idő akkor illeti meg, ha a vállalat a nagyüzemek közé tartozik. De megilleti az 1 éves felmondás az alkalmazottat akkor is, ha az egész vállalatra, vagy annak valamely önálló ágára kiterjedő vezető és irányító munkakörrel van felruházva.

Kérje minden fűszerkereskedésben

A most megjelent 148 receptet tartalmazó, szines képekkel illusztrált **dr. Oetker-féle receptkönyvet** ára 30 fillér.

Ha a fűszeresnél nincs, forduljon közvetlen hozzánk:

Dr. Oetker A. gyárhoz.
Budapest, VIII., Conti-utca 25. sz.

HIREK AMERIKÁBÓL

A MAGYARSÁG A KÁROLYI MIHÁLY PROPAGANDÁJÁVAL SZEMBEN. A pittsburgi Magyarság írja: Károlyi Mihály propagandája Amerikában tökéletesen megbukott. Az amerikai Magyarság nem felejti, hogy Károlyi fölött maga a magyar nemzet mondott ítéletet a magyar bíróság révén. Ez a bíróság, amelyet joggal sorozhatnak a világ legkiválóbb bírói karának sorába, elmarasztalta Károlyi Mihályt és bünösnek mondotta ki a magyar haza ellen elkövetett vétségekben. Az ítélet következtében kobozták el vagyonát is és részesítették ezáltal abban a büntetésben, melyben a haza ellen legngayobb vétő embereket szoktak részesíteni. Szomoru — írja a Magyarság —, hogy Károlyi azoknak az embereknek a munkáját kisebbiti, akik Magyarország élén állanak, — mert ha Károlyinak lesznek eredményei, ami kizárt dolog, akkor ennek eredményeit nem a magyar kormány sinyli meg, hanem a magyar nemzet és Magyarország.

*

FELFEDEZTÉK AZ INFLUENZA KÓROKOZÓJÁT. Newyorkból távíratozzák: Falk tanár, a csikágói egyetem nagyhirü bakteorológusa jelentős felfedezésre jutott. Ötesztendős kutató munka után felismerte és kifogástalanul elszigetelte az influenza kórokozóját.

*

AMERIKÁBAN MÁR A REPÜLŐGÉPEKET IS LOPJÁK. Newyorkból írják: Eddig még csak a fantasztikus kalandorregényekben olvastunk repülőgéplopásról. Most aztán végre az élet is utólérte az írói fantáziát. Cansas-Cityben megtörtént az első repülőgéplopás. Az egyik repülőgép tulajdonosa telefonált a repülőtérre, hogy gépét helyezzék indulásra kész állapotba. A startra kész állapotba jutott géphez a tulajdonos helyett két álarcos bandita érkezett, akik az őrséget ártalmatlanná téve, felültek a gépre és elröpültek. A rendőrség tanácstalanul áll a bünüggyel szemben, mert a levegőben még nyomot sem hagytak maguk után, amelyet boltal lehetne ütni.

*

EGY VÁROSBÓL EZREN JÖNNEK A SZENT IMRE ÜNNEPRE. Amerikai Magyarok Vasárnapja írja: Az Amerikai Magyarok Vasárnapja égisze alatt rendezendő zrándoklaton Cleveland városából és a közeli magyar helyekről ezren jelentkeztek, akik zárt csoportban jönnek Magyarországra a Szent Imre évi ünnepségekre. A clevelandi magyarok közel két hónapot szándékoznak tölteni Magyarországon s az ünnepségek lezajlása után szétszéledtek Magyarországon, hogy ismerőseiket és rokonaikat meglátogassák.

*

EGY AMERIKAI LAP A „KALAPTALAN EMBEREKRŐL". A Detroiti Ujság írja: Azok az emberek, akik még téli időben is kalap nélkül szeretnek járni, nem sok vendégszeretetre számíthatnak Pensylvánia Wilkesbarro városában, ha a városi tanács elfogadja azt a javaslatot, amelyet Hart polgármester nyujtott be a városi tanácshoz, aki azon a véleményen van, hogy aki télen nem visel kalapot, az „cselekedetével megsérti az Istenfélő emberek intelligenciáját". A polgármester a tanácshoz beadott javaslatában ki akarja mondatni, hogy „akik ragaszkodnak ahhoz, hogy téli időben kalap nélkül járjanak, azokat jelentsék ki őrülteknek és helyezzék el a tébolydák falai közé". A téli kalapnélküliség divatja itt-ott Magyarországon is fel-felüti a fejét, de az emberek rendszerint mosolyognak a kalapnélküli embereken, mert egy magyar közmondás azt tartja, hogy „aki télen nem visel kalapot, attól ne kérj tanácsot".

*

MEGKEZDETTÉK A CHICAGOI VILÁGKIÁLLITÁS MUNKÁLATAIT. Chicagoból írják: Chicagoban világkiállítást rendeznek 1933-ban. Akkor lesz száz éve, hogy Chicago, mint község megalakult 28 szavazóval. Chicagoban már volt kiállítás 1930-ban. Az építkezéseket már megkezdették a Michigan-tó partján s a kiállítás neve az „Előhaladás Százada" lesz.

*

A HANGOSFÍLM SOKEZER EMBER KENYERÉT VETTE EL. Newyorkból írják: A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal érdekes jelentést dolgozott ki a filmkonjunktúrában beállott változás következményeiről. Az európai államokban a hangos film az elmult évek ben mintegy harmincezer ember kenyerét vette el. A filmipar Amerikában az automobil- és konzervipar után a harmadik helyen áll. A filmipar jövedelmezősége az Egyesült Államokban igen nagy, miután 25 ezer amerikai filmszinház nyolc millió ülőhelyet jelent. Az egész világon ötvenhétezer mozi van, ebből Németországra ötezer, Angliára négyezer, Franciaországra négyezer, Olaszországra kétezer, Oroszországra kétezer, Svédországra 1300, Csehszlovákiára ezer és Belgiumra 8 száz mozi esik.

*

TEMPLOMOT VÁSÁROLTAK A KALIFORNIAI MAGYAROK. A Kaliforniai Magyarság írja: A Los-Anghelesi református egyháztanács elhatározta, hogy egyik amerikai egyházfelekezet templomát megvásárolja. A magyar lap így ir a templomvásárlásról: „Az uj templom a Florenc és a Calsas uccák keresztezésénél van. Ha Isten segit bennünket, akkor husvétra uj templomunkban tisztelhetjük az Istent. Ne felejtsék el magyarjaink, hogy az uj templom a város egyik legjobban fejlődő és gyönyörü szép lakásnegyedében van."

*

MAGYAR ZENESZERZŐ SIKERE NEWYROKBAN. Newyorkból írják: A Greath Northon Theatreban hetek óta nagy sikerrel adják Romberg Zsigmond newyorki magyar zeneszerző „Mina Rosa" című darabját. A magyar zeneszerző sikeréről a newyorki lapok is meleg hangon emlékeznek meg.

*

„BÜNNÉLKÜLI" VÁROSSÁ TESZIK NEWYORKOT. A newyorki Egyetértés írja: Egy évvel ezelőtt Groower Walont nevezték ki Newyork rendőrfőnökévé, aki azelőtt egy nagy áruháznak főtisztviselője volt. A kereskedőből lett rendőrfőnök newyorki jelentés szerint most beszámolt 12 hónapi munkájáról. A rendőrséget a londoni Scotland Yard mintájára átszervezte és büszkén állapitja meg, hogy a város területéről a hivatásos banditákat kikergette. Walen azt ígéri, hogy egy esztendő alatt kiirtja a metropolis életéből a 17 és 18 éves banditacsemetéket s rövid idő alatt Newyork városát „bünnélkülivé teszi".

BEJELENTÉSEK A BUDAPESTI MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLITÁS TENYÉSZÁLLAT-CSOPORTJÁBA.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által március hó 20—25. napjain Budapesten rendezendő dijazással és vásárral egybekötött országos mezőgazdasági kiállitásra olyan nagyszámban érkeztek bejelentések, hogy a tenyészállatkiállitásra bejelentett állatok a kiállitási telepen levő összes istállókat teljesen megtöltik. Az elfogadott bejelentések szerint 230 drb ló, 730 drb szarvasmarha, 620 drb juh, 980 drb sertés, 1200 drb baromfi és 10 drb házinyul kerül bemutatásra és nagyrészt eladásra is. A kiállitáson az ismert nevü jeles tenyészeteket és az összes fontos fajtákat szép nagy anyag fogja képviselni. — Több megyéből gondosan összeválogatott nagy népies kollekciókat is küldenek fel, igy ez évben is szép anyaggal fognak résztvenni a szarvasmarha kiállitáson a somogymegyei, baranyamegyei, tolnamegyei, orosházi stb. kistenyésztők, továbbá igen jó lovakkal szerepelnek majd a tolnatamási és az alföldi tájfajta lótenyésztő szövetkezetek.

A lókiállitáson a legkiválóbb magánméneseken és tájfajtatenyészeteken kivül nagy kollekciókkal fognak résztvenni az állami mének is. A kiállitott lovak egyrészét kettes, négyes és ötös fogatokban előhajtva is be fogják mutatni, továbbá érdekes lovasmutatványok is fokozzák ismét a kiállitás látványosságait.

A szarvasmarhacsoportban ez évben is a szimentáli fajta fog vezetni, de nagy anyag lesz kiállitva a pirostarka tájfajtákból és a magyar marhákból is. Képviselve lesznek a borzderes marhák és bivalyok is. A sertések csoportjában az anyag zömét ismét a mangalica fajta szolgáltatja, de szép számmal szerepelnek a hussertésfajták is. A juhok csoportjában első helyen a magyar fésüsgyapjas és a husmerinó-fajták állanak, de kisebb példányban hoznak fel posztógyapjas merinókat, friz és cigája juhokat is.

Az idei tenyészállatkiállitás tenyészállatcsoportjának tehát igen gazdag és változatos anyaga lesz, amely minőség és tenyészérték tekintetében ki fogja elégiteni a legmesszebmenő kivánságokat és teljes képet fog nyujtani az ország állattenyésztésének a legutóbbi idő ben elért szép fejlődéséről. A tenyészállatkiállitás és vásár intézményének állandóan tapasztalható fejlődése igen örvendetes jelenség. Az idén a csonkaország több tenyészállatot állit ki, mint amennyit a békevéekben az egész ország területéről felhoztak.

x **Fráter Lóránd** a nagy magyar nóta-költő, **március hó 16-án**, este hat **órakor magyar nóta-estélyt** tart Debrecenben, **az Arany Bika** szálló hangversenytermében.

Csepeli kerékpárok

gyári lerakata

Tóth Gyula vasüzletében

Debrecen, (városháza) Telefon 29.

Sodronykerités tonatok, tüskéshuzalok, épület- és butorvasalások, metszőollók, hernyózóollók, ágfürészek fatörzstisztitókefék. Asztalos- és lakatosszerszámok, legolcsóbban szerezhetők be.

Divatlevél

HOSSZU RUHA, FÜZŐ, KOSZTÜM.

A hosszu ruha divatja, legalább is ami az estélyi ruhát illeti, ma már kétségtelenül meghódította az egész hölgyvilágot. Meg kell adni, hogy momentán nem is lehet elképzelni raffináltabb elegánciát, mint amit az ruha nyujt, amely a test egészséges arányait tökéletesen kiemeli. Az estélyi hosszu ruha szabályszerüen a bokát éri el hátul és a csipőben feszes, derékon felül azonban kissé bluzosan visszahulló.

A derék, amely ugyszólván hónapról hónapra pontosabban rajzolódik ki az uj ruhamodelleken, életre keltett a női divatban egy antik ruhadarabot, a füzőt. Nem kell azonban megijedni, mert a nők már oly régen belekóstoltak a szabadság és az emancipáció gondolatába, hogy ők maguk küzdenének leg erőteljesebben minden olyan divat ellen, amely rájuk akarná erőszakolni nagyanyáink halcsontos „Miedereit". Az ujfajta füzők inkább aféle „gummiharisnyák", amelyek a legteljesebb szabad lélegzést és kényelmet engedik meg. Természetesen a legnagyobb változatosságokat kell konstatálni ebben az ujonnan felébresztett füződivatban is és pedig legelsősorban célszerüség szerint. Majdnem egészen hosszu füzők is vannak, amelyek a melltől kezdve a test nagy részét befedik. Anyaguk legtöbbnyire selyem szatin, trikó, vagy batiszt és csak oldalt van benne gummi betét, amely megadja a füző rugalmasságát.

SZÖVET SZINEK.

A délutáni ruhákban is van egy érdekes repriz és pedig a bluzok életrekeltése. A kosztümöket ma ismét ugy csinálják, hogy a három darabból álló ruha egyik legfontosabb része a fehér anyagból készült ingbluz, amely rendszerint a nyaktól végig gombolódik. A magas nyak alá színes nyakkendőt kötnek. A kosztüm zsakettjét és szoknyáját a fehéren nagyon szépen harmonizáló pala-kék színü, füzöld, vagy skót-vörös színü szövetből készítik.

A szoknyán rendszerint egy nagy ráhajtás van. A szoknya diszítése, az ugynevezett ráhajtáson kivül legelsősorban a gombok, mint ahogyan ez ezelőtt körülbelül tiz esztendővel divatban volt. A zsakett ujjait is gombok diszítik a kézelőn. A kosztümruha az estélyi ruhával ellentétben nagyon rövid, csak a 14—16 éves fiatal leányok számára készítenek térden alul érő hosszu kosztümöket. A kosztümök kabátjaira a zsebeket oldalt applikált módon varrják rá, hogy necsak célszerüséget, de a diszítést is szolgálják.

Sp. autó- és traktor olaj,
tiszta könnyűbenzin
kiváló minőségben
Magyar Farto Müvek
R.-T.
tiszántuli kirendeltségénél
Ferenc József-u' 42. sz.
Telefon 7-77 és 10-99.

Egy kereskedő tragédiája

Veronálmérgezésben meghalt Szegedy Maszák Árpád.

Budapestről jelentik: Az Uj Szent János kórházban meghalt Szegedy-Maszák Árpád fővárosi kereskedő aki igen előkelő családból származott és fivére volt Szegedy-Maszák Aladár dr helyettes államtitkárnak.

Szegedy Maszák Árpád a Horn Ede ucca 14. számu ház egyik háromszobás lakásában lakott már csaknem két év óta. Magánosan, visszavonultan élt. Valamikor magánhivatalnok volt, de évekkel előtt nagy bizományi és képviseleti üzletet alapitott, amely főleg gyógyáru és gyógyfükereskedelemmel foglalkozott. Szegedy-Maszák Árpád az utóbbi időben sokat betegeskedett és álmatlansága ellen veronált szedett.

Tegnapelőtt éjjel a kelleténél nagyob mennyiségü veronált vett be és másnap reggel eszméletlenül találtá ka lakásán. A mentők az Uj Szent János kórházba vitték, ahol az orvosok mindent megtettek megmentése érdekében, de ma hajnalban a beállott tüdőgyulladás halálát okozta.

Az előkelő családban nagy megdöbbenést keltett Szegedy-Maszák Árpád hirtelen halála. Szegedy-Maszák Aladár államtitkár megjelent a Horn Ede uccai lakásban, de ott sem bucsulevelet, sem más jelét nem találta annak, hogy fivére betegsége miatt esetleg önként kereste volna a halált. A rendőri nyomozás sem talált bizonyitékot arra, hogy öngyilkosság esete forogna fenn. Szegedy-Maszák Aladár ugyanilyen értelemben nyilatkozott a hirlapirók előtt, kijelentvén, hogy meggyőződése szerint fivére nem követett el öngyilkosságot, hanem a vigyázatlanságból bevett nagy adag veronál okozta a katasztrófát.

Kellős szerelmi dráma Kecskemélen

Kecskemétről jelentik: Halálos szerelmi dráma játszódott le tegnap Kecskeméten, ahol Frei János kádársegéd,

szúrta egy gazdaember 17 éves leányát, majd öngyilkosságot követett el.

A huszesztendős kádársegéd a leányt akkor támadta meg, amikor az a kútra ment vizért. A két szerelmes között először szóváltás keletkezett, majd üldözni kezdte a fiatal Szentgyörgyi Jusztit a legény és hatalmas kést teljes erővel a menekülő leány hátába dobta.

A leány még az esti órákban meghalt, a gyilkos pedig eltünt és csak késő este jelentkezett a rendőrkapitányságon. Melléből patakzott a vér és elmondotta, hogy ő is öngyilkosságot akart elkövetni. Súlyos állapotban szállitották a kórházba, ahol megtudta, hogy a leány meghalt.

Ekkor sírógörcsöt kapott, majd az ablakhoz rohant és levetette magát az első emeletről a kövezetre. Egyik karja eltörött és súlyos belső zúzódásokat szenvedett. Minthogy a magán ejtett szúrt seb is súlyos, állapota válságos.

Amerikai magyar repülő indul a Rothermere dijért Detroitból Budapestre

„Igazságot Magyarországnak" — a repülőgép neve.

Nadányi Pál hírlapíró jelenti lapjának a következő tudósitást Newyorkból:

Rendkívül érdekes akció indult meg az amerikai magyarok körében. Gyüjtés utján akarják előteremteni a pénzt, amely egy repülőgép megvásárlásához és felszereléséhez szükséges s ezzel a géppel startolna egy magyar pilóta Detroitból — Budapestre.

Az óceánrepülés kisérletére Rothermere lord dija birta rá a vállalkozókat. A lord ugyanis, aki jelenleg az Unió területén tartózkodik, rövidesen megérkezése után kétezer font sterlinget tüzött ki jutalmul annak a magyar pilótának, aki elsőnek repüli át az Óceánt és Budapesten száll le. Rothermere lordnak mindössze két kikötése van: a pilótának magyarnak kell lennie s az amerikai start és az Atlanti-Óceán átrepülése után Magyarország fővárosába kell leszállnia. A feltételek második része rendkívül nehéz feladat elé állitja azokat, akik a merész óceánrepülést megkisérelnék: az eddig sikeresen megtett nyugat-keleti irányu óceánrepülők által elért távolságot *még sokszáz kilométerrel kell megtoldaniok* Rothermere lord dija azonban sulyos feltételei mellett is nagy lelkesedést keltett a magyar pilóták körében. Ugy Magyarországon, ahol a trianoni rendelkezések bilincseiben vergődik az aeroautika, mint pedig a külföldön élő magyar pilóták körében. Igy történt hogy *egy detroiti magyar pilóta, névszerint Magyar Sándor*, elhatározta hogy megkiséli az óceánrepülést a Rothermere-dijért. A detroiti magyar kolónia, amelynek tagjai nagyobbára a Ford-müvek alkalmazásában állanak, nagy lelkesedéssel fogadta a tervet és *akciót inditottak a repülőexpedició megszervezésére.* A kolónia egyik vezetője, *Eördögh* Elemér prépost, aki jelentős szerepet játszik az amerikai magyarság életében, állat a társadalmi mozgalom élére s az akció hatalmas segitséget nyert *Galamb József*, a detroiti Ford-müvek magyar vezető igazgató személyében, aki a magyar óceánrepülőkisérlet megvalósitása mellett munkába állt.

Az óceánrepülés jelentős anyagi áldozattal jár: a speciális konstrukcióju motorokon és gépvázon kivül kellő próbautakra, megbizhatósági kisérletekre van szükség s az előkészületekhez szükséges összegeket is gyüjtés utján akarják megszerezni.

Rendkivül lelkesedéssel fogott össze az USA magyarsága az akcióhoz s elhatározták, hogy *a magyar óceánrepülőgépnek „Justice for Hungary" — „Igazságot Magyarországnak!" lesz a neve.* Detroitban már lázas munka indult meg s Magyar Sándor pilóta, aki kitünően képzett és nagy gyakorlattal biró repülő, erősen bizik abban, hogy az óceánrepülő „szezon" beálltakor elstartolhat Amerika földjéről távoli célja: Budapest felé.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

Edesapám

Az én édesapám öregember már,
Tovatünt tőle a tavasz, a nyár.
Már az ősz is kezdi el-elhagyni,
De a szive, az bizony nem téli.

... Most is édesanyám névnapjára
Elment régi virágos-boltjába.
Vett egy csokor piros-fehér rózsát
S ezzel köszöntötte élte párját ...

Rámosolygott anyámnak szemére
Ugy mint régen, tavasz idejébe,
Mikor boldog csókra várt az ajka ...
— Ezt a virágért most is megkapta! —

Oly boldog voltam, mikor ezt láttam,
Kezdtem hinni a büvös csodákban,
Hogy kietlen tél sohasem lesz már,
Hisz a szivekbe visszajő a nyár! ...

BAKSA SÁNDOR.

Óvatos örökös

Tiz évre előre kifizette a vendéglőst, a szabót és a cipészt.

Egy hollandi ujságiró óvatosságáról irnak most érdekes esetet a párisi lapok.

Teunnak hivják ezt a hollandi ujságirót, aki több lapnak párisi tudósitója. Aránylag fiatalember, még innen van a negyvenen. Eddig már kétszer örökölt nagyobb összeget és mind a kétszer sikerült a pénzt teljesen elherdálni. Ugy látszik azonban, családjában kimeritheteilen tőkeforrások vannak, mert most harmadszor is örökölt. Párisban élő nagybátyja, egy bizonyos Van Megen ur hagyta rá több, mint egymillió frankos vagyonát. Az ujságiró most már óvatosabb volt, mert sejtette, hogy többé nem örökölhet s igy ezt a pénzt nem akarta elherdálni. Ezért, miután a pénzt felvette, első utja a híres Prunier-féle étterembe vezetett. Felkereste a tulajdonost és előre lefizette tizévi ebéd és vacsora árát. Ezután elment egy szabóhoz, cipészhez, kalaposhoz s ugyancsak tiz évre előre kifizette összes elkészitendő ruháit és kalapjait. Végül még borbélyhoz is elment és tizéves bérletet váltott. Még mindig igen tekintélyes pénz maradt nála: ezzel most leutazott Montecarloba, hogy valamivel mégis csak ellensulyozza óvatosságát.

HIRDETMÉNY.

A malomipar vasárnapi szünetének ujabb szabályozásáról.

Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 153030—929. XI. számú rendeletével a malmokban a munkának az év minden vasárnapján reggel hat órától hétfőn reggel 6 óráig, Szent István napján pedig reggel hat órától augusztus hó 21-én reggel 6 óráig való szünetelését rendelte el.

Ha a Szent István napját közvetlenül vasárnap előzi meg, vagy követi, a malmokban a munkának az előző munkaszüneti nap reggel hat órájától a második munkaszüneti napot közvetlenül követő köznap reggel 6 óráig kell szüneteltetni.

A munkaszünet ideje alatt is végezhetők azonban az üzleti helyiségek és berendezések tisztántartásához és helyreállitásához (a javitást is ideértve) szükséges munkák, tehát olyan tisztántartási és helyreállitási munkák, amelyek köznapokon üzem közben nem foganatosithatók.

Ezzel a rendelkezéssel az ipari munka vasárnapi és Szent István napi szünetelésének szabályozása tárgyában 1921 évi november hó 18-án 94537 K. M. szám alatt kiadott rendelet 22. §-ának 12. pontja hatályát veszette.

Dr. Vásáry István, sk.,
polgármester.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Péntek este 8 órakor: **Miss Amerika.** Bérletszünet.

Szombat este 8 órakor: **Az égő város.** Bemutató. Kardoss Géza fellépésével.

x **Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztitója. Biró. Bikandvar (aranyéremekkel kitüntetve).**

Szinházi iroda jelentése:

Tisztviselő-est
50% kedvezmény.

Ma este 8 órakor a nagysikerü revüoperett:

Miss Amerika.

BEMUTATÓ! BEMUTATÓ!

A Tüzek az éjszakában trilógia második része. Minden idők legnagyobb irredenta drámája:

Kardoss Géza

fellépésével.

Az égő város.

Bemutató előadás szombaton, február 22-én.

Vasárnap délután fél 4 órakor, mérsékelt helyárakkal:

Katica

URÁNIA
TELEFON: 12-51

Ma: fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:

Csak 16 éven felülieknek!

1. **Szervusz Debrecen!** (Felvételek a debreceni korzóról, 1500 szereplővel.)

2. **A sztambuli fegyenc.** (Ufa társadalmi dráma, 8 felvonásban. Főszereplők: Betty Aman és Heinrich Georg.)

3. **Hollywoodi rejtelmek.** (Kilenc felvonásos Metro-vigjáték. Főszereplő Marion Davies. Közremüködik: Chaplin, Rod la Rocque, stb.)

Pénztárnyitás délelőtt 11 órakor, délután előadás előtt 1 órával.)

METEORBAN szombaton: csak felnőtteknek! **Karnevál.** Farsangi kalandor történet, 8 felvonásban. Elga Brink és Gabriel Gabrioval. Megelőzik: **Kolerás malac és Tisztitó tüz.** Bohózatok.
Előadások: 6 és 8 órakor.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Rubinstein Erna és egy amszterdami bankár pereskedése egy 187 éves Guadagnini-hegedü körül

Budapest, február 20. H. Oyens & Zonen, amsterdami cég, a polgári törvényszéken pert indított Rubinstein Erna hegedűművésznő ellen, akitől egy 1743-ból származó nagyértékü Guadagnini hegedüt követel. — H. Oyensék azt adták elö keresetükben, hogy a perelt hegedüt annakidején, még 1922-ben kölcsönadták a művésznőnek, s azt a mai napig sem kapták vissza. Ezek alapján azt kérték, a törvényszék kötelezze Rubinstein Ernát, illetve édesanyját, vagy a **Guadagnini visszaadására,** vagy 21.000 holland forint megfizetésére.

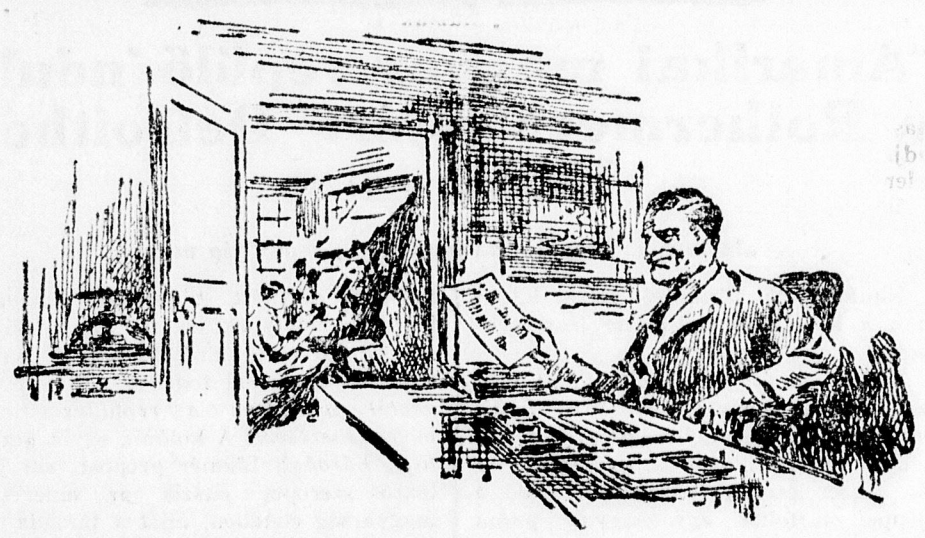
Gedeon Lajos dr. törvényszéki bíró mára tüzött ki az érdekes perben folytatólagos tárgyalást, amelyen Rubinstein Erna úgy védekezik, a kereseti állitásokkal szemben, hogy a hegedüt neki ajándékba vették **amerikai milliárdosok.**

Több konzertet adott a Metropolitanban, amelyeknek nagy sikere volt. A hangversenyek után az egyik dúsgazdag amerikai hölgy azt indítványozta, hogy vegyék meg a hegedüt a művésznőnek — megtudták ugyanis, **hogy az nem az övé — mire általános** lelkesedéssel nyomban megindult a gyüjtés és rövidesen összeadtak 3600 dollárt. A pénzt a hollandi cég megbizottja, egy Mengelberg nevü úr útján ki is fizették a hegedüért s csak most, hét év múlva vetették fel azt a vádat, mintha jogtalanul tartotta volna magánál a Guadagninit. Az alperesi előadás szerint Oyens gazdag hollandi bankár, aki a hegedüt már régebben el akarta adni, s tulajdonképpen azért vitette ki Amerikába, hogy ott nagyobb árat tudjon érte elérni. Rubinstein Erna nagy népszerüségének köszönhető, hogy a hegedü olyan hamar elkelt.

A hollandi cég jogi képviselője ezzel szemben azzal érvelt, hogy az idézett Mengelberg nevü úrnak nem volt megbizatása a hegedü eladására. Azt nem vitatta a felperes, hogy 2500 dollárt már kézhez kaptak, de azt nem akarja elismerni, hogy a hegedü ellenértékeképpen könyvelték volna el az összeget.

A törvényszék ezután február hó végére elnapolta a tárgyalást.

KOVALD fest, tisztit szépen, olcsón, pontosan
Simonffy ucca 7. szám

Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó R.-T.

Debrecen, József kir. hg.-u. 1.

CINKOGRAFIA

Telefon 7-88.

Készíti a könyvnyomdai szakmához tartozó összes nyomtatványokat izléses kivitelben és olcsó árakon.

Báli meghivók és műsorok.

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, FEBRUÁR 21.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 9.30: Hirek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó. — 12.05: A m. kir. 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 12.25: Hirek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13: Pontos időjelzés, időjárás. — 14.30: Hirek, élelmiszerárak. — 15: Piaci árak. — 16: Pósa bácsi meséiből olvas fel Pósa Lajosné. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek, hójelentés. — 15: Kertész József felolvasása: „A rádió és a tengeralattjáró". — 17.30: Szórakoztató zene. — 18.30: Olasz nyelvoktatás. — 19: Vitéz Garay szeghy Sándor előadása: „Haza a forradalmi Oroszországon végig". — 19.30: A Palestrina-kórus hangversenye. — 20.20: Szavaló-est. — 21.35: Gramofon-operaelőadás. — Utána kb. 22: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek, hójelentés. — Majd Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházból.

BELGRÁD. (432 m.) 10.30: Gramofon. — 12.40: Déli zene. — 18: Jazz. — 20: Opera a belgrádi Nemzeti Szinházból.

BERLIN (418 m.) 16.30: Teatánc. — 17.30: Régi fuvalozene. — 20.30: Verdi „Trubadur" c. operájának keresztmetszete. — Utána 0.30-ig tánczene.

BRESLAU. (325 m.) 19.05: Szórakoztató zene. — 20.30: Az ifju Lehmeier hangverseny. — 20.30: Mese Chaplin Charlieről, hangjáték. — 22.35: Derüs zene.

FRANKFURT. (390 m.) 16: Rádiózenekar. — 19.30: Fuvószene. — 20.15: Stuttgart. — 21: Köln. — 23.10: Stuttgart.

KASSA. (293 m.) 12: Szalonzenekar. — 13.10: Gramofon. — 20.05: Tót népdalok. — 20.30: Tánczene. — 21.30: Operettdalok. — 22: Prága. — 22.15: Gramofon.

LAUSANNE. (680 m.) 15.45: Könnyü zene. — 20: Gramofon. — 20.30: Genéve.

MILANO. (500.8 m.) 17: Kvintett. — 19.15: Vacsorai zene. — 21.15—23.30: Vegyes hangverseny. — 23.40: Könnyü zene.

NÁPOLY. (331.4 m.) 17: Gyermekország, hangverseny, dalok. — 21.02: Népgyüjtési hangverseny.

POZSONY. (279 m.) 11.30: Gramofon. — 12.30: Prága. — 14: Terménytőzsde. — 16.30: Rádiózenekar. — 18: Steuermann zongoraművész hangversenye. — 19.05: Szórakoztató zene. — 22: Prága. — 22.15: Gramofon.

WIEN. (516.3 m.) 11: Délelőtti zene. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 16.50: Kyber iró felolvasása. — 17.30: Idegenforgalmi előadás. — 20.05: Flotow: Aleesandro Stradella cimü operájának előadása.

— **Ujvidék közelében egy autóbusz az árokba zuhant.** Ujvidékről jelentik Ruma és Ujvidék között közlekedő autóbusz az országut egyik éles kanyarulatánál nyolc méter mély árokba zuhant. Az autóbusz alváza teljesen befurródott a földe, de a karosszéria nem tört össze, úgyhogy a kocsiban helyet foglaló 28 útas közül **csak öten sérültek meg komolvabb**

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti február hó huszadikán:

Időjárásunkban a nyúgalom még mindig nem állott be. Az északi eredetü hideg légtömegek beáramlása szakadatlanul tart, habár most már mérsékelt erősségü északi légáramlás kiséretében. A hőmérséklet az elmúlt éjszaka — amint ez várható is volt, — erősen sülvedt, —5 C. alá s nappali felmelegedés sem volt már olyan nagy, mint az elmult napokon. — A mai maximum csaknem 3 C-vel volt alacsonyabb, mint a tegnapi.

Az európai helyzet alakulásában lényeges változás a következő napokban sem várható.

Időprognózis: **Részben felhős, de száraz idő várható, gyenge nappali felmelegedéssel s erős éjjeli fagygyal.**

— **Györgyi Dénes műépitész előadása a Városok Kongresszusán.** — Györgyi Dénes műépitész, a Városok Kongresszusa, békéscsabai ülése alkalmával nagyszabásu vetitettképes előadást tart a kultúrházak s múzeumok épitészetének a fejlődéséről. Györgyi tegnap délelőtt ezt az előadást dr. Vásáry István polgármester és több meghivott előkelőség jelenlétében a vetitettképekkel együtt bemutatta. Ugy az érdekes képek, mint a mindvégig lebilincselő előadás bizonyára nagy sikert arat Békéscsabán.

— **Az állam országszerte átveszi a hadigondozottak illetményeinek a kezelését.** Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter leiratban arról értesitette a városokat, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák és egyéb hadigondozottak pótlékainak és segélyösszegeinek kezelését a magyar királyi központi illetményhivatal hatáskörébe útalta át. A miniszter leiratában felszólította a városok polgármestereit, hogy az ügykezelés átadására vonatkozólag a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegyék meg.

— **Az osztálysorsjáték húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:** 15 000 pengőt nyert: 77288. 5000 pengőt nyert: 3469. 4000 pengőt nyert: 44406. 2000 pengőt nyertek: 5554 16932. 1000 pengőt nyertek: 22880 26669 35652 36685 48173 66682 74849. 800 pengőt nyertek: 43032 56904. 600 pengőt nyertek: 8030 12060 36038 59393 70571. 500 pengőt nyertek: 595 2307 4768 13886 16092 21360 34175 39161 40426 52156 54374 62272 69743. Ezenkivül kihúztak 400, 300 és 150 pengős nyereményeket. A következő húzás pedig e hónap 21-én lesz.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Jiszraj szombatján:** Péntenken este öt órakor. Szombaton reggel egynegyednyolc órakor, délelőtt féltizenegy, dél után négy és szombat kimenetele háromnegyedhat órakor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyedhét és este öt óra huszonöt perckor. Elnökség.

— **Ujabb adományok a négy gyermekes Vargáné részére.** A csütörtöki nap folyamán ujabb adományok érkeztek a nagy nyomorban levő négygyermekes Vargáné részére. Csomor Gyula 2 pengőt, Kondor Kálmánné burgonyát, babot és kenyeret, N. N. 2 pengőt, Kunkli Zsuzsánna 1 pengőt, M. F. 2 pengőt küldött be a szerkesztőségünkbe, Varga Zoltánné négygyermeke részére. Az adományokért a nyomorgó család nevében ezúton is köszönetet mondunk.

A mozdonyból kipattanó szikra felgyujtotta az összeszáradt avart a Halvan-u'cai temetőben

A kivonult tüzoltóság azonnal eloltotta a tüzet.

Nagy feltünést keltett tegnap délben a tüzoltók kivonulása, akik hatalmas iramban robogtak, a legnagyobb forgalom idején, déli 1 óra tájban a Hatvan uccán lefelé. A nagy szirénabugással robogó tüzoltó autó után megindult a kiváncsiak serege, amely végigfutott az autók után a Hatvan uccán, majd a Bethlen uccán.

A tüzoltóautó, amelynek őrségét Rehák Tamás parancsnok vezette, a Pozsonyi-ut mentén a Hatvan uccai temetőbe tért be, ahol a száraz avar nagy lángokban égett. A kivonult tüzoltók nehány pillanat alatt eloltották a tüzet, amely igy nem tudott tovaterjedni. Valószinü, hogy a balmazujvárosi vonat mozdonyából kipattanó szikra gyujtotta fel az összeszáradt avart. A tüz eloltása után visszatértek a tüzoltólaktanyába.

A villamos és tejeskocsi karamboljа a Péterfia-utcán

A tejeskocsi lova nekiugrott a villamosnak és megdöglött.

Kellemetlen karambol történt tegnap délelőtt a Péterfia uccán. A 14. számu villamoskocsi a Nagyerdő felé robogott, amikor a villamos vezetője észrevette, hogy a 12. sz. ház előtt, a villamos-sin és a járda közötti keskeny, körülbelül kétméteres sávon egy tejeskocsi áll. A vezető arra számitott, hogy a lefékezett kocsival el tud menni a tejeskocsi mellett és továbbhaladt, mivel a tejeskocsi kocsisa bennt járt a házban és a ló felügyelet nélkül volt.

Amint azonban a villamos a ló mellé ért, a ló valamitől megriadt és nekiugrott a villamosnak. A villamos elütötte a lovat, amely vérző fejjel zuhant a járdára, a szekér felborult, de a villamos ablakai is betörtek, azonkivül megsérült a villamos lámpája is. A sulyosan sérült ló hamarosan elvérzett. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a karambolért terhel-e valakit felelősség.

— **Nem szabad a tisztviselőknek beszerzési forrásokat ajánlani.** A belügyminiszter 90.850. 1929. sz. alatt körrendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, amelyben megtiltja, hogy a törvényhatósági és községi tisztviselők magánszükségletének kielégitésére vonatkozóan ipari és kereskedelmi beszerzési forrásokat ajáljanak. — A háboru és az azt követő évek sulyos gazdasági helyzete hozta magával, — mondja a rendelet, — hogy a kereskedelem és az ipar számos esetben a hatóságokhoz fordult akkor is, mikor az egyes tisztviselők magánszükségletének kielégitésére nézve tett ajánlatot. Ez az akkori viszonyoknak megfelelő eljárás azonban ma már idejét mülta. A jövőben tehát semmiféle ilyen ajánlatot hivatalos eljárás tárgyává tenni nem szabad, sőt az ajánlatban foglaltaknak a tisztviselők tudomására hozatalát is mellőzni kell.

— **Ahol láncraverve viszik vissza a lakodalomból megszökött vendéget.** A somogymegyei Csökölyben nagy lakodalom volt. Bankos Ferenc vezette oltárhoz Kasza Lidit. A falu két jómódu lakosa voltak az örömszülők. Már ebédre volt teritve, amikor a jókedvü menet megérkezett, százhetven vendég ült neki a „levesnótaszóra" az ebédnek. Hogy mi minden fogyott el, arról jobb nem is szólni, mert még valami szegényember rosszúl lesz. — Vége volt az ebédnek, kezdődött a tánc. Ropogós csárdást táncoltak — amugy magyarosan: „tűzzel, vérrel". Fogyott a bor. Este, vacsora után hét tagú cigánybanda kitett magáért, — hangzottak a felköszöntők és ürültek a borospoharak. Az egész falu ép-kézláb embere s asszonya rajzotta körül a zenés lakodalmas házat. A morék húzták szakadatlanul, de nem volt megállás, egy nap nem elég a lakodalomhoz s folytatták tovább. A vendégek már szökni akartak, de kijelentette a vőlegény, hogy aki a lakodalomból elszökik, régi szokás szerint lánccal hozzák vissza a falun keresztül. Erre sokan meggondolták a dolgot, de dél felé érdekes menet ment végig a falun. Két városi legényt, kik elszöktek lefeküdni „láncon" vittek vissza. — Hát még sincs olyan rossz élet, mint hisszük sokan, legalább Csökölyben nem.

— **„Magyar sors" a cime Szalacsy Rácz Imre legújabb könyvének, mely minden könyvkereskedésben kapható.**

— **Autogénheggesztő tanfolyam Debrecenben.** A debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában autogénheggesztő tanfolyam fog megnyilni. A tanfolyam tartama három hét, kezdete március hó 10-én. — Az első héten esti elméleti előadások, a másik héten csoportokban nappali és esti heggesztő gyakorlatok. Tandij 22 pengő. A tanfolyamra csak 20 hallgató vehető fel. Jelentkezni az iskola igazgatóságánál lehet (Debrecen, Széchenyi út 2.) Közelebbi felvilágositással az iskola igazgatósága szolgál.

Mesterséges napfény alatt (Quarz) svéd és dán gyógytorna és játékok.

Füvészkert ucca 4. sz.

Falusy Margit okl. testnevelési tanárnő vezetése és orvosi felügyelet mellett. Rosszul, gyengén fejlett, vérszegény, ferdegerincü gyermekeknek, — valamint egészségeseknek.

Erő-csoportok szerint összeállitott órák.

Minden időben meleg és napsütés.

Jelentkezni lehet Therapia gyógyintézetben délelőtt 9—12 és délután 3—6-ig. Telefon: 980.

Dijak olcsók.

A Révész Bálint cserkészcsapat ünnepélye

Hegedüs Kálmán, volt püspöki s. lelkész is részt vesz az ünnepélyen.

A Kálvinisták Templomegyesületének Révész Bálint cserkészcsapata egy minden tekintetben szépnek igérkező ünnepélyre készül március 2-án. Fogadalomtétellel kapcsolatban délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet lesz. A prédikációt a csapat volt parancsnoka: Hegedüs Kálmán, pécsváradi lelkész végzi, kinek személyére még élénken emlékszik Debrecen város közönsége.

Az ünnepélyt rendező cserkészcsapat az ő vezetése alatt kitünő egyházrészi munkának volt példás harcosa. Hisszük, hogy nem csak volt cserkészei fogják meleg szeretetben részesiteni e fiatal lelkipásztort, hanem mindazok is, kik megismerték és értékelték azt a munkásságot, melyet református egyháza iránt törhetetlen akarattal végez, ott, távol, a dunántuli gyülekezetben.

Esti ünnepély a MANSz Otthon disztermében lesz, szeretet-vendégséggel, ahol is a csapat cserkészei fognak müsorról gondoskodni, mig az ünnepi beszédet ott is Hegedüs Kálmán mondja.

— **Magántisztviselők** folyó hó 22-én, este nyolc órakor tartják szokásos összejövetelüket, mely egyuttal ismerkedési estély is a legközelebbi megtartandó bálra. Vigalmibizottság.

— **A debreceni Közhasznu Munkáskertek Egyesülete,** tudatja a bérlő-közönséggel, hogy jól trágyázott föld 100, 200, 400 négyszögöles területek, tengeri, dinnye, krumpli termelésre, továbbá vizvezetékkel, virágnak és zöldségnek még kaphatók. (Széchenyi ucca 13. szám. Központi iroda).

Elnökség.

— **Nyilvános helyen csak rendőrségi engedéllyel lehet zenélni.** — A belügyminisztes rendeletet adott ki, amely szerint hangszerekkel nyilvános helyen, kereseti célokból való játszáshoz rendőrhatósági engedély szükséges. Ennek a rendelkezésnek az értelmében tehát kávéházakban, vendéglőkben és általában minden nemü nyilvános helyen, kereseti célból való zenélés csak abban az esetben szabad, ha a helyiséggel stb. rendelkező fél a rendőrkapitányságtól a hivatkozott rendelettel előirt engedélyt kérte s megkapta. Figyelmeztetjük tehát az érdekelteket, hogy a szükséges engedélyt kötelesek előzőleg megszerezni, mert a mulasztás kihágási büntetést von maga után.

— **Öngyilkos kincskereső.** Ifj. Vörös Sámuel, nemeskolti asztalos, évek óta foglalkozik mániákusan kincskereséssel, mert az a rögeszméje, — hogy a földben valahol okvetlenül régi kincseket, vagy aranybányát fog találni. A község területén folytatott ásogatásai közben sikerült is neki egyszer valami beboltozott üregre akadni, ezt azonban a tulajdonos nem engedte kibontani, mert biztosan tudta róla, hogy az egy régi pöcegödör. A megrögzött kincskereső az üreg feltárása érdekében hatóságoktól hatóságokhoz járt, de eredménytelenül, mert a hatóság végül is a tulajdonosnak adott igazat. Ez a kudarc azonban nem szegte kedvét a kincskeresőnek, sőt fokozottabb tevékenységre serkentette. Emiatt azután az édesapjával is összeszólalkozott a minap. Az apai feddést annyira a szivére vette, hogy megakart válni az élettől. Magához vette apja flóbertjét, bezárkózott a szobájába és mellbelőtte magát. A lövés zajára elősiető házbeliek betörték az ajtót és a padlón vértócsában fekve találták meg a kincskeresőt.

Gyászrovat

Vígh Ferencné szül. Boldogh Julánna, életének 59-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én, délután három órakor lesz a Vargakert, Délisor 29-ik számú gyászháztól a róm. kath egyház szertartása szerinti beszentelés után a Hatvan uccai temetőbe. Gyászolják: Bánatos férje, gyermeke, veje, unokái, násza és hű gondozója. A temetést Gebauer temetkezési váll. rendezi.

Özv. Nagy Lajosné csokaji Fényes Erzsébet, élt 70. évet. Temetése folyó hó 21-én, délután három órakor lesz a Csapó uccai 25-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" temetkezési váll. rendezi.

Fehértói Dániel

klinikai szállító
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetései:

Tóth Gábor, életének 49-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én, délután három órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a kossuth uccai temetőbe.

Báthori Jánosné sz. Szegedi Julianna, életének 67-ik évében elhunyt Temetése folyó hó 22-én, délután 4 órakor lesz a Botond ucca 7. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Lukács Jánosné, életének 23-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 23-án, délután három órakor lesz Debrecenből Bárándra való szállítás után a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Községi temetőbe.

ELHUNYT GAZDÁLKODÓ.

Mély fájdalomtól megtört szívvel, de mindenható Istenünk bölcs végzésében megnyúgodva tudatjuk, hogy felejthetetlen jó férjem, szeretett jó édesapám, apósom, nagyapánk, testvérem és jó rokonunk

polg. Nagy János gazdálkodó

áldásos életének 76-ik, boldog házasságának 52-ik évében, hosszas gyengélkedés, különösen ötnapi súlyos szenvedés után, csendesen elhunyt.

Kedves halottunk földi részeit f. hó 22-én, délután 2 órakor fogjuk, Faragó ucca 18. számú házunktól a református Nagytemplomban tartandó gyászima után a Péterfia uccai temetőbe örök nyúgalomra helyeztetni. Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket, fájdalmas szívvel meghívjuk. — Béke poraira! Bánatos özvegye: polg. Nagy Jánosné Burai Juliánna. Egyetlen fia: József nejével és gyermekeivel. Elhalt fiának a leánya: Nagy Erzsike. Testvére: özv. Boda Jánosné gyermekeivel. Keresztleánya: Boda Mária férjével Pikó Gáborral. Nászasszonya özv. Nagy Mihályné gyermekeivel, gyászolják, — unokatestvérei, mint sógorok és sógornők a Burai családok valamint kiterjedt rokonsága.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen férjemnek, György Lajos nyúgalmazott főgimn. igazgató tanárnak a temetésén megjelentek és fájdalmam őszinte részvétükkel enyhítették, hálás köszönetet mondok. **Gyászoló felesége.**

x **Közös megállapodás folytán** 9x12 fényképpapir 60 fillér, levelezőlap 80 fillér. Előhívás mindenkinek ingyen, jóból másolás 16 fillér. Tucat 17 scheineres fényképlemez csak 2 pengő. Berzéki és Springer fotoszak-üzletében.

Öt perccel a betörés után elfogott a rendőrség egy fiatalkoru betörőt, aki csak most szabadult ki a börtönből

Jó fogást csinált tegnap a debreceni rendőrség Székely detektivcsoportja. Elfogott egy fiatalkoru rovottmultu betörőt, aki csak nem régiben szabadult ki a börtönből.

Özvegy Molnár Sándorné Tócóskert, Méhes ucca 11. sz. alatti lakos a városból ment haza a lakására. Amint hazért, megdöbbenve vette észre, hogy a lakás egyik ablaka be van törve és az ablakon sáros lábnyomok láthatók. Besietett a lakásba és rögtön észrevette, hogy betörő járt a lakásban. Meg is állapitotta, hogy a betörő elvitt a lakásból egy arany női karórát, egy férfi aranyórát, két darab köves aranygyürüt, továbbá három párnát.

A betörő belátogatott a szomszédba is és Törös Jánosné, Tócóskert, Szondy ucca 26. sz. alatti lakostól, ahol szintén az ablakon mászott be a lakásba, ugyancsak három párnát vitt el. Özvegy Molnárné azonnal felsietett a rendőrségre és meg tette a feljelentést. A detektivcsooprtja rögtön elmentek a Vendég uccára Wiesel Mendel tollkereskedőhöz, hogy nem e kinált neki valaki tollat eladásra. A detektivek nagyon jó eredménnyel jártak, mert még a tollkereskedőnél elfogták a betörés tettesét, egy 16 éves fiatalkoru csavargó személyében, akit azonnal le is tartóztattak. A fiatalkoru betörő csak nemrégiben szabadult ki a börtönből, ahol két hónapi büntetését töltötte, mivel volt gazdájától, Szilágyi János bánki gazdálkodótól 1500 pengőt ellopott és a pénzzel megszökött. A detektivek azonban elfogták és a fiatalkoruak bírósága két hónapi börtönre itélte. A javithatatlan fiatalkoru betörőt a rendőrségen őrizetbe vették és megindult ellene az eljárás.

x **Könyvújdonságok:** Reymount: Parasztok, (nobeldíjas). Rruss: Fáraó Surányi: Csodavárók. Andai: Tenger tánc. Delle: A fekete lovag Remarque Nyúgaton a helyzet. Szép Ernő: Hortobágy. — Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 612.

x **Tudja Ön már,** hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895-ben beható kisérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb 33 év óta az emberiséget a „meghülések" elleni védekezésnél támogatják. Hülések minden tüneteinél, influenza, spanyol-járvány, reuma, csúz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban, a „Bayerkereszttel" szedik.

— **„Miss Anglia 1923." tragikus vége.** Londonból jelentik: Az 1923. évi „Miss Angliát" néhány hónap előtt üzleti tolvajláson érték és rövidddel később háromhavi börtönre ítélték. „Miss Anglia" 1923. a közeljövőben büntetésének a kitöltése után kiszabadul börtönéből és ebből az alkalomból a rossz útra tért szépségkirály nő apja a londoni lapokban a következő felhívással fordult a közönséghez: „Arra kérem az igen tisztelt közönséget: adjon leányomnak lehetőséget arra, hogy újból visszatérjen a polgári társadalomba. Nem leányom felelős az elkövetett tolvajlásért, hanem azok az emberek, akik meggondolás nélkül őt választották ki 50.000 leány közül a legszebbként és elcsavarták a fejét. Maud jó és derék lány aki új életet akar kezdeni. Én hiszek szándékának a komolyságában, miről neki kell bizonyságot szolgáltatni. — Börtönében sokszáz levelet kapott gazdag és előkelő férfiaktól, akik feleségül akarják venni. Maud azonban tudni sem akar a házasságról. Maga akarja egzisztenciáját felépiteni és ebből a célból szabóműhelyt fog nyitni".

— **Csökkentették az adóbehajtás költségeit.** A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a behajtási illeték és az adótartozások után számitott késedelmi kamat leszállitásáról. Az eddigi négy százalék behajtási illeték helyett a zálogolás megejtéséért a község és a város már csak három százalékot számithat, az árverés megtartásáért, vagy megkisérléséért pedig hat százalék helyett csak öt százalékot. Egy és ugyanazon tartozás után csak egyizben lehet ezeket az illetékeket felszámitani. Azirányt is intézkedett a pénzügyminiszter, hogy a közadók behajtása során mutatkozó szabálytalanságok megszünjenek. A végrehajtó közegek kötelesek a zálogolást megelőzően a hátralékosokat mindenkor irásbeli úton is tartozásuk befizetésére figyelmeztetni, a zálogolásoknál a mentességet a legméltányosabban elbirálni.

— **Iskolába menet elvágták egy kisfiú torkát.** Berlinből jelentik: A brandenburgi rendőrség az éjszaka razziát tartott és elfogta Engelmann Rudolf kilencéves iskolás fiú merénylőjét. Szerdán délelőtt a kis fiút az iskolába vezető úton egy suhanc megtámadta és átvágta a nyakát. A letartóztatott merénylő Hünikel Alfréd 22 éves brandenburgi munkás, volt árvaházi növendék, aki a büncselekményt a rendőrorvos megállapítása szerint valószinüleg beteges hajlamában követte el. A súlyosan sebesült kisfiú állapota életvesz-lyes.

— **Estélyi ruha,** rózsaszin selyem, tüllel, hosszú, használva nem volt, — közbejött okok miatt jutányosan eladó, Kút ucca 24. szám, első ajtó, — délután 3—5 óráig.

— **175 font a Marseillaise kéziratáért.** Londonból irják: Egy kézirat árverésen kalapács alá került a Marseillaise eredeti kézirata. A nevezetes kéziratot 175 fontért vette meg egy angol műgyüjtő. A vétel után ünnepélyesen kijelentette, hogy soha sem fogja megengedni, hogy ez az értékes kézirat Amerikába vándoroljon ki.

— **Tüzesvérü lovainak áldozata lett egy tiszatárkányi gazdálkodó.** Nagy Lajos tiszatárkányi gazdálkodó még a múlt hónap 17-én gyanús körülmények között meghalt. A vizsgálat megállapitotta, hogy előző nap Nagy Lajos lovai megbokrosodtak az országúton egy gépkocsitól. A vadul száguldó lovakat Nagy képtelen volt megfékezni és egy hirtelen kanyarodónál a szerencsétlenség bekövetkezett. A szekér a gyors fordulattól felborult és Nagy hatalmas ivben a mély árokba zuhant és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány órai kinlódás után meghalt. A nyomozás megállapitotta, hogy gondatlanság a szerencsétlenségért senkit sem terhel, mert Nagy lovai annyira túltáplálták és tüzesvérüek voltak, hogy a legkisebb zörejre ijedten horkantak fel.

— **A román királyné Ileana hercegnővel elindult Kairóba.** Bukarestből jelentik: Mária román királyné Ileana anyahercegnő kiséretében Belgrádba útazott. Ileana hercegnő egy hetet tölt Belgrádban. Mária román királyné Ileana hercegnő társaságában ma a este útazik Kairóba.

Egy érdekes árjegyzék.

Mindenki saját érdekében olvassa el, hogy mit lehet kapni s milyen áron lehet vásárolni az Ingóságközvetitőben:

Egy mosógép 25 pengő, egy mangorlógép 32 pengő, egy ebédlőasztal 15 pengő, egy virágállvány 2 pengő, egy töltött ebédlőszék 8 pengő, egy gramofon 20 pengő, egy gramofonlemez 60 fillér, egész komplett hálószobák 120 pengőtől feljebb; szabónak, szabónőnek, cipőfelsőrészkészitőnek varrógép 60 pengő, kijátszott hegedük és mesterhegedük 40 pengőtől feljebb; magános szekrények, ágyak, székek, hintaszékek, kandelláberek, disztárgyak, mütárgyak, antik-órák, lámpák, bronz- és márvány-tintatartók, valódi Schunda cimbalmok, szobrok, virágvázák, fényképezőgépek, arany-, ezüst-ékszerek, matracok, ezer és ezer különféle, minden elképzelhető ingóságok legolcsóbban csak az Ingóságközvetitőben szerezhetők be.

x **Vidéki útakra** a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

— **Szalacsy Rácz Imre** legújabb könyve a „Magyar sors", mely minden könyvkereskedésben kapható.

A debreceni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

28886—1929. 1ksz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

Kupferstein Ármin nyirbogdányi lakos végrehajtatónak Katona Ferenc és neje Luboczky Mária végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási utóajánlatra ujabb árverést 5893 P 39 f. tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbiróság területén levő, Ujléta községben fekvő s az ujlétai 121. sz. betétben A. I. 1—9., 14—18. sor 122/1., 123/1., 320/1., 593/1., 1006/2., 1176/2., 1177/2., 1178/., 1179/2., 1837/1., 1888/1., 2120/2., 2122/2. hrsz a. foglalt 102. sz. ház, udvar, szántó, mocsár és rétnek a Katona Ferenc és Luboczky Mária nevén álló 14/36-od részére 900 P kikiáltási árban; az ujlétai határban 429. sz. betétben A. I. 1. sor 1314/88. hrsz. a. foglalt erdőnek a Katona Ferenc és neje Luboczky Mária nevén álló 14/36-od részére 100 P kikáltási árban s az ujlétai 761. sz. betétben A. I. 1—2. sor 433/108. és 433/156. hrsz. a. foglalt szántónak a Katona Ferenc és neje Luboczky Mária nevén álló 14/36-od részére 650 P kikiáltási árban.

A tkvi hatóság az árverésnek Ujléta községházánál megtartására 1930 márc. 11 napjának délelőtt 11 óráját tüzi ki.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az, aki az inglatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni. (1908:XLI. 25. §.)

Debrecen, 1929 dec. 14.

Koós. kir. jb. alelnök.
A kiadmány hiteléül:
Szentgyörgyi, kiadó.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A hortobágyi bikavásár eredménye

A Debrecen—hortobágyi magyar bikatelep legeltetési társulat árverésre bikavására tegnap zajlott le a Kis-Álomzug pusztai bikatelepen. A bikavásár ugy erkölcsileg, mint anyagilag sikerültnek mondható, miután nagy számu közönség jelenlétében zajlott le s az árverésre bocsátott 62 bikából 54 drb kelt el, ugy, hogy mindössze 8 drb maradt ki, mely a társulat vezetőségétől szabadkézből megvásárolható. A bikavásár átlagára 1015 P volt.

A hortobágyi bikavásárról lapunk vasárnapi számában részletes tudósítást fogunk közzétenni, ugyszintén közölni fogja kiküldött tudósítónk néhány érdekes felvételét.

Terménytőzsde

A tegnapi intervenció sikere igen rövid életü volt a terménytőzsdén, mert a mai tőzsdén annak minden eredménye teljesen elveszett.

Az árfolyamok ismét arra a mély pontra zuhantak vissza, amelyen az intervenció előtt álltak. Nem bizonyos, hogy valóban tervszerü intervenció okozta-e a tegnapi tőzsdén bekövetkezett kedvező fordulatot, aminek eredménye azért volt jó, mert ugyanakkor a külföldi tőzsdékről is barátságosabb jelentések érkeztek. Ezzel szemben ma a tengerentuli gabonapiacokról nagyobb áreséseket jelentettek.

A nagy arukinalat következtében az árfolyamok már nyitáskor jóval a tegnapi zárlat alá hanyatlottak és fokozatosan lemorzsolódtak, a zárlatig olyan árveszteség jelentkezett, amelyben nemcsak a tegnapi árnyereség veszett el teljesen, hanem még azonkivül is némi különbözet mutatkozik. Igy a márciusi buza 82, májusi 78, októberi 66 fillérrel zárult alacsonyabban, mint tegnap.

A rozs árvesztesége még nagyobb volt. Márciusra 93, májusra 97, októberre 59 fillérrel hanyatlott a tegnapi zárlati színvonal alá.

A tengeri irányzata is lanyhult s májusra 48, juliusra 50 fillérrel esett vissza az ára. A tranzitó tengeri 42 fillérrel olcsóbbodott.

A készáruplacon ugyancsak ellanyhult az irányzat, bár az árveszteség nem tartott lépést a határidőüzletben mutatkozó árcsökkenéssel. A buza forgalma kielégitő volt, harminc vagonni meghaladó mennyiség cserélt gazdát 30 fillérrel a tegnapi zárlat alatt. Figyelemreméltó jelenség a tiszavidéki buza irányzatának szilárdsága, amely tegnapi árnivóját változatlanul megtartotta. A rozs teljesen üzlettelen és lanyhább irányzat mellett az ára 30 fillérrel esett vissza.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 21.47—21.03 (21.02), májusra 22.44—22.04 (22.01), októberre 22.66—22.44 (22.40).

Magyar rozs márciusra 12.10—11.68 (11.66), májusra 12.95—12.45 (12.45), októberre 14.30—14.13 (14.05).

Tengeri májusra 13.55 — 13.40 (13.42), juliusra 14.22—13.97 (13.97).

Tranzitó tengeri májusra 12.70—12.45 (12.45).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 23.65—24.05, 78 kg 24.00—24.30, 79 kg 24.30—24.65, 80 kg 24.45—24.75, felsőtiszai 77 kg 22.00—22.35, 78 kg 22.20—22.45, 79 kg 22.40—22.70, 80 kg 22.55—22.80, fejérmegyei 77 kg 21.45—21.70, 78 kg 21.70—21.90, 79 kg 22.00—22.15, 80 kg 22.05—22.30, dunántuli 77 kg 21.45—21.70, 78 kg 21.70—21.90, 79 kg 22.00—22.15, 80 kg 22.05—22.30, Pestmegyei 77 kg 21.60—21.85, 78 kg 21.85—22.05, 79 kg 22.10—22.30, 80 kg 22.20—22.45, bácskai 77 kg 21.60—21.90, 78 kg 21.85—22.10, 79 kg 22.10—22.35, 80 kg 22.20—22.50.

Pestvidéki és egyéb rozs 11.80—12.20, takarmányárpa I. 15.50—16.20, takarmányárpa II. 15.00—15.30, felsőmagyarországi sörárpa 20—22, egyéb sörárpa 18—20, kőles 10.50—12.00, tiszai tengeri 13.15—13.30, egyéb tengeri 13.05—13.25, zab I. 13.60—14.00, zab II. 12.60—13.00, korpa 9.50—9.80, lucernamag 135—155, lóheremag arankás 75—90.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font (1 font) 27.70—27.85, Belga frank (100 frank) 79.40—79.80, Cseh korona (100 kor.) 16.86—16.96, Dinár (100 dinár) 9.95—10.03, Dollár (100 dollár) 569.20—571.20, Francia frank (100 frank) 22.45—22.75, Holland forint (100 frt) 228.90—229.90, Lengyel zloty (100 zloty) 63.95—64.25, Lei (100 lei) 3.37—3.41, Leva (100 leva) 4.11—4.17, Lira (100 lira) 29.75—30.05, Német márka (100 márka) 136.15—136.75, Norvég korona (100 kor.) 152.55—153.15, Osztrák schilling (100 schilling) 80.27.5—80.67.5, Spanyol pezeta (100 pezeta) 70.05—73.05, Svájci frank (100 frank) 110.00—110.50, Svéd korona (100 kor.) 153.10—153.70.

TANONCTARTÓ IPAROSOK FIGYELMÉBE!

A tanonciskola igazgatósága átküldötte hozzánk a január hóban mulasztott tanoncok kimutatását. Fenti közleményt azzal a megjegyzéssel hozzuk tanonctartó tagjaink figyelmébe, hogy a kimutatást — saját érdekükben — az Ipartestület hivatalában a hivatalos órák alatt tekintsék meg, miután az igazolást az iskola igazgatóságánál f. hó 25-ig — természetesen elfogadható okokkal — eszközölni lehet. Ipartestület.

KERÉK- ÉS KOCSIGYÁRTÓ-MESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni Ipartestület kerék- és kocsigyártó szakosztálya f. hó 22-én, szombaton este hat órakor az Ipartestület kistanácstermében rendkivül fontos ügyben szakosztályi ülést tart, amely ülésre a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

A KÉP. ÁCSMESTERI SZAKOSZTÁLY VÁLASZTMÁNYA

f. hó 24-én, hétfőn délután öt órakor az Ipartestület helyiségében ülést tart.

Az elnökség ezuton kéri a választmány tagjait, hogy fenti ülésen, amelyen igen fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá, feltétlen és teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

FERENCVÁROSI SERTÉS- ÉS MARHAVÁSÁR.

A pesti vágómarhavásárra felhajtottak 1031 darab vágómarhát. Ökör legjobb 102—118, kivételesen 128, közép 76—96, gyengébb 60—74, bika legjobb 100—110, kivételesen 116, közép 90—98, gyengébb 70—88, tehén legjobb 90—106, közép 64—88, gyengébb 50—62, bivaly 44—54, növendékmarha 64—96, csontozniváló 40—50 fillér. A vásár irányzata rendkivül lanyha volt eleinte, később azonban külföldi és konzervvásárlásokra megjavult és végig barátságos üzletmenet mellett folyt le. Az árak azonban a legtöbb esetben változatlanok maradtak.

A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2600 darab sertést, ára élősulyban kilogrammonkint: könnyü sertés 152—158, közepes 158—164, nehéz sertés 164—169. A vásár irányzata élénk volt.

SPORTHIREK

A vasárnapi forduló sorsdöntő lehet az alsó régió csapataira

Vasárnap még mindig csonkafordulóval lesz, mert sem a Ferencvaros, sem a Hungária nem szerepelnek a programon. A sorsolás szeszélye folytán a vasárnapi fordulónak a kieső csapatok szempontjából szinte sorsdöntő fontossága van. Az alsó régióban levő csapatoknak olyan mérkőzéseik vannak, amelyeken feltétlenül pontot kell szerezniök.

A legelkeseredettebb lesz a küzdelem kétségkivül Pécsett a Pécs Baranya és az Attila között, de élethalálharc lesz különösen a Somogy részéről a Budai 11—Somogy mérkőzés. A Nemzetinek is minden erejét össze kell szednie, hogy a Bocskay ellen eredményt tudjon elérni s kikerüljön a veszélyes zónából. Az Ujpest—III. ker. FC mérkőzésen Ujpestnek a vezető helyére kell vigyázni, mig a Bástya—Kispest mérkőzés az ötödik helyért megy.

A vasárnapi részletes program a következő:

I. liga.

Bástya—Kispest, Szeged, 3.
Bocskay—Nemzeti, Debrecen, 3.
Pécs-Baranya—Attila, Pécs, 3.
Ujpest—III. ker. FC, Megyeri-ut, 3.
Budai „11"—Somogy, Üllői-ut, negyed 2.

II. liga.

Vac FC—Vasas, Bihari-ut, 3.
Zala-Kanizsa—Megyer, Nagykanizsa, 3 óra.
Merkur—Soroksár, Erzsébet u., 3.
Sabária—Rákospalota, Szombathely, 3 óra.
Terézváros—Bak TK.

Hatalmas érdeklődés előzi meg a vasárnap megindulo birkozó csapat-bajnokságokat

A Magyar Birkozó Szövetség keletmagyarországi kerületéhez tartozó egyesületek vasárnap kezdik meg a küzdelmeket az 1930 évi kerületi birkozó csapatbajnokságokon. Ezeken a küzdelmeken a helyi egyesületeken kivül mégpedig a Debreceni Torna Egyleten, Debreceni Vasutas Sport Clubbon, Debreceni Egyetemi Athlétikai Clubbon és Munkás Testedző Egyesületen kivül a kerülethez tartozó vidéki egyesületek is indulnak, igy indul a Karcagi MOVE Sport Egylet, valamint a kerület legifiabb egyesülete a Püspökladányi Sport Egylet, amely egyesület idáig még tagja sem volt a MBSz-nek, de ugylátszik, hogy ez a csapatbajnoki verseny őt is jobban sarkalja a birkozósport fejlesztésére és igy bejelentette a MBSz kötelékébe való belépését és a versenyeken való indulását.

A csapatbajnoki küzdelemben résztvevő egyesületek, igen helyes érzékkel, az egész versenysorozatot közös rendezésben bonyolitják le, ami elsősorban üdvös azért, hogy a régen várt teljes béke a keleti kerületben is, mint látható, helyre állt és remélhetőleg ezentul kart-karba öltve fognak továbbra együtt dolgozni az amugy is eléggé elhanyagolt birkozósportnak minél nagyobb körben való terjesztésére.

A versenyek a DTE tornacsarnokában (Péterfia u. 76. sz. a.) fognak lebonyolittatni igen minimális helyárak mellett, hogy ezáltal is lehetővé legyen téve mindenkinek ezen gigászi küzdelmeket megtekinteni és a birkozósportot megkedvelni.

A versenyeknek részletes programját a holnapi számunkban fogjuk közölni.

A MAGYAR BIRKOZÓ SZÖVETSÉG keleti kerületének igazgatótanácsa ma este 6 órakor az Angol Királynő külön termében ülést tart.

FELHIVÁSOK.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma, péntek este 7 órára a Kis-Debrecen vendéglőben teljes számban feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. — Intéző.

Felkérem a DTE azon játékosait, kik még a második fényképüket nem adták be, ugy azokat legkésőbb ma estig juttassák Keiner elnök urhoz. Intéző.

E hó 20-án este 8 órai kezdettel tartja a Kis-Debrecen vendéglő helyiségében a Pincér Ifjak Futball Club vezetősége értekezletét, melyre tisztelettel meghivja a tagokat és játékosokat. Vezetőség.

A DTE

ma, pénteken délután tréninget tart a nagyerdei sporttelepen.

China vasbor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően beváll házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Vh. 131—1930. szám.

Árverési hirdetmény

Elárverelek 1930 március 3-án délután 3 órakor Csokonai ucca 46. számu háznál 1470 pengőre becsült butorok, ló, kocsi ingókat.

Debrecen, 1930 február 13.

Rákóczy László
birósági végrehajtó.

Automobil hűtők

javitását

gyorsan és kifogástalanul készíti:

FÜLÖP Miklós

bádogos mester

Debrecen, Csapó-u. 3.

Telefon 9-17.

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső férfiak

Fiatal
sütősegéd állást keres. Cím: Arany János u. 22 Nagyné. 1264

Ezer pengő
óvadékkal raktárnok, pénzbeszedői vagy — ehhez hasonló állást keresek márc. 1-ére. — Aki ehhez hasonló álláshoz juttat, díjazom. Cím a kiadóban. 13a-23

Állást kereső nők

Egy
jobb magános nő gazda asszonynak ajánlkozik, helybe vagy vidékre. — Cím a kiadóban. 1309

Házvezetőnőnek
ajánlkozik középkorú nő hosszú bizonyítvánnyal. Cím a kiadóban. 1294

Szerényigényű
urinő házvezetőnői állást keres, inkább otthont, mint nagy fizetést kér. Sz. Ilona, István út 41., füszerüzlet. 1297

Főzni,
kézimunkálni tudó intelligens urileány házvezetőnőnek ajánlkozik Cím a kiadóban. 1161

Betöltendő állás férfiak részére

Tanulót
füszerüzletembe felveszek, Vadászy, Meszena ucca 1. 1261

Egy jómunkás
borbélysegéd, kisegítőnek felvétetik, Széchenyi u. 57. szám Funkenhauser. 1317

Gépészkovács,
vagy gőzeke gépész, grófi uradalomban kerestetik, azonnalra, — Pataky, Hunyadi ucca 3. szám. 1315

Borbélysegéd
felvétetik. Wohlfarth, Leány u. 4. 1292

Soffőr
felvétetik. Indignél, Móritz u. 32. Jelentkezni délután 2-ig. 1302

Fodrászsegéd
kisegíteni felvétetik. — Hencz fodrász, Böszörményi ut 52. 1311

Betöltendő állás nők részére

Ügyes pincérleány
felvétetik. Cím a kiadóban. 1282

Egyesületi helyiség
étkezdéjéhez, (kifőzés, italméréssel) kezeléséhez alkalmas főzőnő s kiszolgáló kerestetik — konyha és edényfelszerelés szükséges. Ajánlat frásban „Étkezde kezelő" cimen a kiadóhivatalba intézendő. 1244

Önállóan
főző mindenes szakácsnőt 1-ére felveszek. — Cím: Szántó ruhaüzlet. 1307

Fiatal,
szorgalmas, bejáróno a délelőtti munkára jelentkezhet. Kut u. 68. szám. xx

Bútorok

Eladó
alighasznált bútor Hid ucca 8. szám. 1314

Ebédlő,
szalon- és hálószobabútorok, konyha és spájzberendezés, ágynemüek és zongora eladó. Megtekinthető József kir. herceg u. 14. sz. 1170

Egy
kőris teleháló uj, elköltözés miatt féregmentes. Cím a kiadóban. 13a-23

Eladók
jobbkivitelü fehérzománcos konyhakredenc Nyalka asztalosnál Lónyai ucca 3. sz. 897

Oktatás

Középiskolások
oktatását, korrepetálását vállalja nyelvszakos bölcsész. Szíves megkeresést „Bölcsész" jeligére a kiadóhivatalba kérek. x

Kovács István tanár
III. ker. Károly Ferenc József út 26-b. sz. elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolába járó fiú- s leány tanulókat, valamint magántanulókat is. 805

Élelmiszer és ital

10 hl bor
hektónkint is eladó. — Szávay Gyula u. 6. 1305

Zamatos
ó-bor, 68-tól 1.20-ig, egri veres, tokaji, furmint borok raktára, Glück, Magoss György-tér 9. szám. Bab libamáj, fehér és színes, legolcsóbban. 22-a—24

Ajánlat

Patkányt, egeret, poloskát, svábbogarat, azonnal kiirthat, biztoshatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben. Piac ucca 10. (Bikával szemben)

Tégla
legjobb minőségben — bármily mennyiség a legjutányosabb árban kapható a Balogh és Vértes téglagyárban. — Telefon 318. 3a-28

Gyönyörü
édes torma olcsón kapható Erdei tanárnál. — Kandia u. 4a. Tel. 6-91. 11a-vv

Tégla
legjobb minőségben — bármily mennyiség a legjutányosabb árban kapható a Balogh és Vértes téglagyárban. — Telefon 318. 2a-28

BOCSKAIKERTI
Tojástermelő és Értékesitő Szövetkezet, keltetésre ajánl magas tojáshozamu tojóktól származó fajtojásokat. Leghorn 50 fillér. vörös Izlandi 60 fillér. Garantált, — fehérhasmenésmentes. Rendelés leadható a Vásárpénztári pénztárnál. Tel.: 608. 16a-18

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban, csomagja reklámárban 1.60 pengő, Piac ucca 64. szám, trafik üzletben. 15-a—28

Hirdetmény.
Vb. Kecskeméti Sándor csődügyében a kir. törvényszék a csődleltár 1—100, 102—118, 121, 122, 128, 130, 133, 135, 137—149 t. a. ingóságoknak, a csődvagyonhoz tartozó követeléseknek és a debreceni 3198 sz. betétben a közadós nevén álló egynegyed rész ingatlan illetőségnek szabad kézből való eladását rendelte el. Venni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlataikat folyó évi február hó 25. napjáig, dr. Fehér Mór ügyvédhez, (Hatvan ucca 1.) adják be. Ugyanott a leltár bármikor megtekinthető. 1323

Akácfa
aprítva 3.60. hasábosan 3.30, — akácdorongfa 3.10. Aprított akácgalyfa 3.20. Akác és tölgy műfa, 2—3 méteres 24—30 cm köbméterenként 38 P. Akáctuskó 1 méter 9 P. Ugyanaz aprítva mázsánként 3.20 P. Hazaszállitás 20 fillér. Tölgyhasábfa 3.20. Bükkfa, porosz szén, aalcskai, berentei, tojás szén a legolcsóbban. — Fakereskedelmi Vállalat, Debrecen, Hadházi u 4 (Kórházi ucca sarok.) Telefon 13—01. 4a—28

Porosszén
m-ként 7.50 pengő. Kiváló hazai szén m-ként 3.40 pengő. Az árak hazaszállitva értendők. Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 6-74 23-a—24

Takarékossági
könyvecskével. készpénzáron vásárolhat legszebb ékszert, pontos órát Engel ékszerésznél Piac ucca 52. megyeháza mellett. 12a—14

Nikkelez.
ezüstöz, minden színre galvanizál. Földvári Széchenyi ucca 55 sz

Nád
bármilyen mennyiségben kapható a Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 318. 2a-28

Endlizést,
előrajzolást, mindennemü kézimunkát szépen és olcsón készit a „Vénusz" kézimunkaszalon, Kossuth ucca 4. szám. 1313

Szemétfuvarozást
jutányosan vállal naponként is az Első Debreceni Szemétfuvarozási Vállalat. Tel. 318. 17a—21

600 darab
anyabirkát feles tartásra vállalok áprilistól uradalomba. Cím: Vitéz Nyilas, Debrecen, Honvéd u. 26. 1291

Kereslet

A Földesi
1-sö negyvennyolcas olvasókör keres megvételre egy használt de jókarban levő billiárd asztalt. Kérünk értesitést Bojtor József olvasókör elnöke cimre. 199—23

Jókarban levő
füszer- és rőfös berendezést keresek, Hatvan ucca 21. szám, asztalos műhely. 1319

Tejet
termelőtől veszek, szatócsüzlet, Honvéd u. 91. sz. 1310

Csányi
dinnyést keresek 4 holdhoz. Ugyanitt 10 hl bor hektónkint is eladó Szávay u. 6. 1304

Kutszivattytú
jókarban veszek. Csokonai u. 13. 1293

Lakás kereslet

Ügyvédi
irodának egy szoba kerestetik. Piac uccán. Cím a kiadóban. 885

Kiadó lakás

Két szoba.
előszoba, konyha, — Arany János uccán bérbeadó. Azonnal elfoglalható, Máté ingatlaniroda, Piac ucca 30. sz. 1209

Telepen
szoba, konyhás házat keresünk megvételre, ügyfelünknek Neufeld dr. ügyvédek, Piac u. 19 szám. 1283

Háromszobás,
földszintes, komfortos lakásomat májusra átadnám. Piac u. 10. 1268

Kiadó
2 szobás, egyszobás lakások és egy pincelakás. Verbőczy u. nyolc. 1271

Kiadó
2 szobás lakás egész telekkel. Azonnal beköltözhető. Tócóskert, Nemes u. 8. 1262

Egy szoba,
konyhás lakás, rendes családnak, azonnalra kiadó, Domahidy ucca 3. szám. (m)

Kiadó
márc. 1-ére szoba, — konyhás lakás pincével. Sarok u. 12. SzD két szoba, konyha, és spájz, fürdőszoba március 1-ére kiadó. Temető u. 24. 1165

Uccai
szoba, konyha mellékhelyiséggel, kis kerttel kiadó. Károly Ferenc József ut 12. 1213

Kiadó
olcsó lakások 1—2—3 szobás, modern, emeleti és földszintes lakások Hadházi u. 27. 1296

Szép
Két szoba,
és előszoba irodának v. garzon lakásnak május elsejére kiadó. — Piac u. 63 1259

Modern
2 szobás uccai lakás előszoba, konyha keresztyén családnak kiadó május 1-ére. Barna u. 11 sz 918

Bútorozott szoba

Bútorozott
uccai napfényes szoba kiadó, Mester ucca 31. szám alatt. 1320

Bútorozott szoba,
különbejáratú, egy, — vagy két egyénnek kiadó, Nyíl ucca 14. sz. (rend.)

Bútorozott szoba
konyhahasználattal, — azonnal kiadó, Hajó u. 16. szám. 1318
vagy bejáróleány felvétetik, Hunyadi ucca 8. szám. irodában. 1316

Elegáns
különbejáratú bútorozott uccai szoba, 1-től kiadó, fürdőszoba használattal. Cím Simonffy ucca 2-b. első emelet 5. ajtó. 1284

Központban
szép, nagy, tiszta, különbejáratú bútorozott szoba uricsaládnál, egy vagy két személyre, ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Cím: Városház alatti trafik, Piac u. x

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, 1—2 személy részére kiadó. Bercsényi ucca 37 szám 1239

Eladó ingóság

Férfiruha
középtermetre, sötétbarna, alighasznált. eladó. Megtekinthető dél utánonként, Szent A. ucca 18. szám, balra. 1280

Tornyos
kétsütős, jó karban levő takarékkályhely, — helyszüke miatt azonnal eladó. Domokos L. ucca 6. sz. x

Üzlet, műhely, raktár

671 négyszögöl
kertföld, fúrott kúttal eladó. — Ugyanott egy gyümölcsös, virágházzal kiadó. Széchenyi u. 21. sz. 1298

Kiadó
kisebb üzlethelyiség — máj. 1-ére Csapó u. 1. Utbaigazitást ad a házmester. 1159

Eladó ház

Eladó
350 öles telkü családi ház. Tócóskert, Nemes u. 8. 1158

Családi ház
olcsón eladó. Homok ucca 53. 5a-28

Eladó
Csapó ucca legforgalmasabb helyén levő 36 sz. ház uccára két 4 szobás lakással. Értekezni Kossuth u. 48. M

Eladó föld

Vidéken
fodrászüzlet havi 350 pengő forgalommal — olcsón, sürgősen eladó. Cím a kiadóban 1295

Üzlethelyiség
jóforgalmú azonnal kiadó. Értekezni Hatvan u. 52. 1308

Egy
fodrászüzlet forgalmas helyen eladó. Cím a kiadóban 1303

Házhelyek
Kerekes telep, Szávay Gyula u. 2. sz. alatt előnyös törlesztési feltételek mellett eladók — Értekezni a helyszinen. 1253

Eladó
Nagyszepesen a város alatt 7 és fél hold búzatermő föld. Veres u. 20 1215

Elepen
164 kat hold buzatermő, tanyás birtok eladó. Értekezni Kossuth ucca 48. M

Eladó
Köntöskertben 1 holdas kertészetre is alkalmas fekete föld. Értekezni Kossuth u. 48. M

Eladó állatok

Vörös
izlandi kakasok, hibátlanok, egészségesek — vérvizsgálaton átmentek, átköltözés miatt ár alatt 8-tól 10 pengőig eladók. Aranka László, Hadutetétlen 10a

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

A TISZAVIDÉKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE ingatlanforgalmi osztályának hirdetései:
ELADÓ FÖLDEK:
Szepesen 21 hold,
Bánkon 20 hold,
Bellegelőn 8 hold.
ELADÓ HÁZAK:
Csokonai uccán,
Borz uccán.
Maróthy György uccán.
Malon nagyobb vidéki városban.
Ezen ingatlanok árai és fizetési feltételek megtudhatók a TISZAVIDÉKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL, Hunyadi u. 2. Telefon: 17—49 szám

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.